

Letnična lista: --
 Celo leto . . . K 10--
 Pol leta . . . 5--
 Četrt leta . . . 2.50
 Mesечно . . . 1--
 Zunanost Avstrije: ----
 Celo leto . . . 15--
 Pesamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 v. od
 6 redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velja
 -- popust. --
 „Straža“ izhaja v ponedeljek
 in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravljanje: Maribor
 Slovenska ulica, 5. -- Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.--12. ure popoldne.

Italijanske zahteve.

Še ni odločitve. — Italijanska poslanska zbornica zboruje dalje. — Tudi senat se odgodil do danes. — Obe zbornici klicali: Živela vojska, živel kralj, živela Italija. — Salandra izjavil, da 4. maja naznanil Avstriji italijansko verolomnost. — Vojska neizogibna.

Roke proč od naše zemlje!

Maribor, 20. maja 1915.

Kar smo dosedaj samo slutili, za to imamo sedaj nepobitne dokaze: Tudi Italija stega svoje roke po slovenski in hrvaški zemlji. Zahteva celo za se ozemlje, do katerega nima niti navidezno najmanjše narodnostne ali zgodovinske opravičenosti, na katerem ne prebivja noben Italijan in katero nikdar ni spadalo pod katerobodi italijanskih držav. In ker Avstrija neče privoliti v popolnoma neopravičene zahteve, baranta Italija s tropsporazumom za naše hrvaško-slovensko ozemlje. Mogoče, da je barantija v tem trenutku že perfektna in da je Italija na potu po zemlji, katero je z izdajstvom kupila od činiteljev, ki nimajo za to kupčijo prav nobene legitimacije.

Že takrat, ko so Srbi in z njo vsi neprijatelji Avstrije upali, da bodo Slovenci in Hrvati z navdušenjem ali vsaj s tihim notranjim zadovoljstvom odobrvali srbske aspiracije, ki so šle preko naših hrvaško-slovenskih dežel do Adrije, so bili v svojih pričakovanjih razočarani. Tudi najvestnejše preiskave in mnogobrojni zapori niso mogli med nami ugotoviti drugih političnih struj, nego da hočemo katoliški Slovenci in Hrvati združeni biti in ostati v okviru habsburške monarhije. Odkritosrčnost tega našega političnega prepričanja so potrdili hrvaški in slovenski polki z nedotakljivo zanesljivostjo, hrabrostjo in s potoki prelite krvi na vseh avstrijskih bojiščih. Udanost do monarhije je zapečaten s krvjo naših najboljših sinov in propalica je isti, ki še bi si drznil dvomiti nad poštenostjo naših domoljubnih čustev!

Sedaj ko nas ne moti več niti vzduh iz zaporov niti nezaupljivost, lahko govorimo s tem večjim povdarkom vsej širni javnosti. Ne samo kot zvesti člani habsburške monarhije obsojamo ogorčeni nedopustno in neizpeljivo barantijo z našimi hrvaško-slovenskimi deželami, ampak tudi kot katoličani in Slovani odločno in brezpogojno prosvedujemo proti temu, da bi se nam vsiljevalo prijateljstvo od sovražnikov države, v kateri in za katero živimo, ali da bi se nam ponujalo od zunaj varstvo in jamstvo za naš narodni obstanek v katerisibodi sosedni državi.

Mi Slovenci in Hrvati smo delili stoletja in stoletja žalostne in vesele čase s Habsburžani, pod njihovim okriljem smo si ohranili svojo vero, si ustvarili svojo narodno kulturo ter se gospodarsko močno okrepili. Ob njihovi strani hočemo zvesto pretrpeti in zdržati tudi sedanje težke čase. In ko premagamo vse sovražnike in nam prisine trajni mir, potem hočemo z drugimi narodi vred delovati za premlajenje in ojačenje starodavne naše monarhije, pozabiti pa tudi nečemo na življenjske interese nerazdružljivega hrvaško-slovenskega naroda v njej.

Zgodovina jadranske obali in žalostna usoda naših, četudi maloštevilnih slovenskih bratov v Italiji nam kaže, da se ne motimo v svoji sodbi, ko mislimo na svoj gospodarski in narodni obstanek. Vera in večja kultura hrvaško-slovenskega naroda pa nam tudi velewa, da postanemo v okviru Avstrije širitelji katoliške vere in nositelji zapadne kulture za Balkan, ne pa njegovi podjarmljenici.

V sedanjem velevažnem trenutku kliče hrvaško-slovenski narod z ogorčenim protestom vsem zunanjim sovražnikom: Slovenci in Hrvati hočemo tesno združeni ostati, kjer smo in kjer smo bili. **Roke proč od naše zemlje in naše usode!**

Dr. K.

Za avstrijske Jugoslovane barantajo.

Da Italija mešetari za avstrijske Jugoslovane, je razvidno iz naslednjih tropsporazumskih izjav:

Londonški „Manchester Guardian“ proučuje pisno sira Artura Evan, ki je najboljši poznavalec zapadne Evrope in posebno Dalmacije, v katerem piše: „Italija je prisiljena ločiti katoliške Hrvate od pravoslavni Srbov in zopet Črnogorce od obojih. Italija zahteva čisto slovensko zemljo okoli Trsta in severno polovico Dalmacije, kjer ni niti 4% italijanskega prebivalstva. Italija zahteva tudi obe veliki luki Trst in Reko. Ententa je k temu privolila, četudi se je Rusija ustavljala. Trdi se tudi, da se je Italiji garantiralo za posest teh slovenskih ozemelj za 15 let. To bi pomenjalo, da se hoče zmago kupiti za vsako ceno. Take zahteve so gladka kršitev narodnostnega načela in bi tudi zelo otežavale odstop Makedonije Bolgariji. Taka pogodba bi za bodočnost ustvarila možnost dveh vojsk. Ena bi bila potrebna za zopetno ustvaritev slovenskega edinstva in druga za osvoboditev macedonskih Bolgarov.“

Londonške „Times“ pa poročajo iz Solije: V Nišu so gledena pogoje, ki jih je stavila Italija, še vedno razburjeni. Poročilo, da namerava Pasič odstopiti, se dozdej še ne potrjuje. Pasič igra v Srbiji tisto vlogo, ki jo je igral Venizelos na Grškem. Velesile trojnega sporazuma so namreč voljne, da dovolijo tudi tiste italijanske zahteve, ki se tičejo srbske koristi. Od Srbije pričakuje koncesij. Pasič edin je toliko ugleden, da bi mogel prepričati narod o potrebi teh koncesij. Srbija zahteva pravzaprav, naj se ustanovi velika jugoslovanska država z 12 milijoni prebivalcev in hoče poleg tega obdržati macedonsko ozemlje. Venizelos je zahteval za Grško 140.000 štirijaških kilometrov v Mali Aziji. V primeri s temi zahtevami je malo, kar zahteva Bolgarija, namreč bolgarsko ozemlje v Makedoniji s Kavalo, Dramo in Serresom. Če zagotove Bolgariji njeno narodno enoto, bi ne nasprotovale povečanju ostalih balkanskih držav.

Pot na pokopališče nas vodi skozi vas in mimo občinskega doma. Hiša je sicer nova, a ne brez okusa pozidana. Zborovalnica sama je prostorna in svetla. Na steni nasproti oknom zazremo veliko spominsko ploščo iz rdečkastega mramorja. V sredi, proti zgornjemu robu, je vložjen belomramornat relief z doprsno podobo presvetlega vladarja, kakor se vidi na novcih. Ob straneh čitamo vklesani in pozlačeni napis:

„Ko je naš očetovsko dobri cesar Franc Jožef I. vladal že šestinsdeseto leto, so planili sovražniki nad našo domovino, so ubili blagega prestolonaslednika in zapletli cesarstvo v strašne vojske. Iz občine Hrabrinje je šlo 800 mož in mladeničev pod zastave, ranjenih ali pa vsled vojne obolelih jih je bilo 270, na bojišču jih je padlo častne smrti 189. Zaradi posebne hrabrosti so bili odlikovani: Ta in ta z zlato kolajno, oni z veliko, oni pa z malo srebrno kolajno. — V spomin potomeem, da bodo vedeli, kaj je mir in koliko stane blagor očetnjave.“

Na lepo urejenem pokopališču nam stopi najprej pred oči 4 m visok belomramornat obelisk. Na 1 m visokem štirioglatem podstavku se dviga vrhu treh bronastih krogel trostrana snežnobela igla (obelisk), končujoča s pozlačeno kroglo in s križem sredi v krogu razpostavljenih žarkov. Na podnožju se čita: „V krščanski spomin vojnim žrtvam l. 1914 in 1915. Sveta in dobra je misel moliti za mrtve, da bi bili grehov rešeni. 2. Mak. 12, 46.“

Na prvi strani obeliska je vklesan na vrhu križec in pod njim sledijo mnoge vrste imen mrtvih junakov. Nazadnje je opazka: „Bojevali so se pri Grodeku, Chyrowu, pri Dukli in Kolomeji ter našli tam smrt in grob.“ Na drugi strani so zopet imena pod

LISTER.

Vojni spomeniki.

Piše prof. dr. A. Stegenšek.

Marsikje že mislijo na spomenike, ki bi jih postavili v častnem boju padlim vojščakom. Pri obiteljskih spomenikih je to umevno, pri javnih pa je boljše počakati. Mora se vendar vedeti, koliko mož je iz dotične župnije ali občine odšlo na bojišče, koliko se jih je vrnilo in koliko jih je bilo odlikovanih. Potem mora vojni spomenik vzbujati neko razpoloženje, mora biti drugačen, če smo se komaj prebili v težkih bojih, in drugačen, če smo slavno zmagali; med obojima in zmagoslavim je tak razloček ko med žalostno in veselo popevko. Indiferenten, hladnega spomenika kaže, da ni bil umetnik, ki ga je napravil, in da ni imel okusa, ki ga je naročil. To velja pred vsem za posvetne spomenike, pri cerkvenih je že dan duh v yerski sodbi o vojski, ki se smatra za šibo božjo in najhujšo nadlogo, v kateri se pa tudi očitno kaže pomoč božja.

Oglejmo si razne načine spomenikov in obiščimo radi tega vasi Hrabrinje. Vitki stolp njene cerkve, katero so v starih časih posvetili junaku sv. Juriju, nas že od daleč vabi. Pri velikem oltarju zremo na moški strani blizu obhajilne mize umetno kovano, deloma pozlačeno bakreno ploščo z malim ornamentalnim robom in napisom: „Pri tej mizi Gospodovi so prejeli kruh močnih možje in mladeniči, ki so šli iz župnije sv. Tomaža v vojsko za vero, dom, cesarja. Vseh vojakov iz župnije je bilo 390, vrnilo se

jih je 280. Vsem padlim bođi Bog milostljiv sođnik in plačnik. 1915.“

V ladji stoji na strani oltar Sreca Jezusovega. Nad menzo se dviga v njeni celi dolžini oljnata tabla, pri sredi nekoliko višja in na vrhu s pozlačenimi rezbami okrašena. Slikar je predstavil pri sredi Zveličarja, kako stoluje na vzvišenem prestolu, eno roko polaga k svojemu sočutnemu Sreču, z drugo pa vabi zastopnike države in Cerkve, narodov in vseh stanov, ki so se Mu začetkom vojske posvetili. Primeren napis, navadno s prtom zakrit, na mramornatem sklončniku žrtvenika ovekovečuje to posvetitev. Stopimo bliže in vzamimo en svenik v roko, ki je lepo iz bronu gnau! Ob spodnjem robu čitamo v drobnih pismenkah: „Daroval Jurij Podkrajšek, ki se je srečno vrnil iz bojev v Karpatih. 1915.“ Na drugem: „J. Vidali, bivši vojščak v Przemyslu. 1915.“

Blizu glavnih vrat je stara stranska kapela. Iz nje se nam novo slikamo okno svetlika nasproti. Zremo Zveličarja, pripetega na križ in obdanega od angelov, ki prestrežajo njegovo rešujo kri v kelibe. Spodaj kleči na desni v sivi bojni opravi vojščak in iskreno moli, na levi pa je žena z otroki. Napis se glasi: „Kuge, lakote in vojske reši nas, o Gospod!“ In bolj na drobno: „Darovala rodbina Vencajzova, 1915.“

Prišedši iz cerkve krenemo v stranski kot za kapelo. Tu je bil svoje dni misijonski križ, dokler ga niso prenesli v notranjščino. Zeleni bršljan še opleta steno in tvori mirno ozadje za nov Marijin stebler. Zalostna Mati z mečem v prsih stoji vsa otožna in goreče moli. Na mali ploščici na stebrovem valju beremo: „V spomin na strašni leti 1914 in 1915.“

Iz Berna pa poročajo glasom „Gr. Tagesp.“, da baje prinašajo „Birževija Vjedomosti“, organ ruskega zunanega ministrstva, članek, ki vzbuja po svojem tonu veliko pozornost. List zavrača energično zlovoljnost Srbov ter jim očita, da se je pričela velika vojna samo Srbiji na ljubo, da pa je Rusija že opustila idejo zedinjenja vseh Slovanov. List se obrača proti Srbiji baje zaradi njenih pretiranih zahtev in aspiracij Italiji nasproti.

Kaj je Avstrija dovolila Italiji?

Da poučimo naše občinstvo o zahtevah Italije, prinašamo članek, ki ga je priobčil italijanski državni poslanec Cirmeni v „Stampi“ in ki ga ponatiskujejo vsi hrvatski in madžarski listi. Ta članek se glasi:

Avstro-Ogrska in Nemčija sta uradno predložili konsulti svoje predloge, ki so jih podpisali avstro-ogrski poslanik baron Macchio in nemški poslanik knez Bülow. Na osnovi teh predlogov ponuja Avstro-Ogrska Italiji:

1. Ves Trident in oni del Tirolske, kjer stanujejo Italijani.

2. Področje Soče, vstevši Graškiško.

3. Obsežno avtonomijo za Trst, italijansko vseučilišče v Trstu; tržaška luka se proglašuje za svobodno luko.

4. Desinteressement Avstro-Ogrske v južni Albaniji v korist Italije in takojšnje priznanje italijanske okupacije Valone.

5. Avstro-Ogrska in Nemčija izjavita, da sta pripravljena, da skrbno preiščeta italijanske zahteve glede odstopitve Gorice in nekih dalmatinskih otokov.

Nemčija garantira, da Avstro-Ogrska izpolni te ponudbe.

Italija hoče tuje narodnosti.

V Švediji je glavna pozornost razven na vojne dogodke v Galiciji, obrnjena posebno na razvoj v Italiji. List „Dagens Nyheter“, ki je zelo prijazen trosporazumu, omenja pogoje za dosego sporazuma med Avstrijo in Italijo, ki jih je objavil poslanec Cirmeni v italijanskem listu „Stampa.“ Švedski „Dagens Nyheter“ piše:

Bilo bi več kot čudno, ako bi Italija sedaj, ko so se ji stavili od strani Avstrije tako ugodni pogoji, še naprej vstrajala pri svoji vojskni politiki zoper Avstrijo, katere zaveznik je, ako se stvar prav natanko premotri, Italija še danes. Vojna politika, ki jo sedaj Italija uganja, stremi samo za to, da se polasti ozemlja, na katerem stanujejo tuje narodnosti. Ako se Italija z nasprotno stranko (trosporazumom) ni vezala s posebnimi pogodbami, je težko reči, kaj bi moglo Italijo napotiti, da opusti mir in se vrže v vojni metož. Milijarde, katere je Italija žrtvovala za svoje oboroževanje, so več kot dovolj dobro plačane z ozemljem, ki ga Avstrija odstopi — svoji zaveznici za kupljeno nepristranost, ki bi morala obstajati že samaobsebi, ako bi pogodbe in zveze sploh imele kako veljavo.

Ali je Italija trozvezno pogodbo res odpovedala?

„Berliner Tageblatt“ piše k domnevani odpovedi trozvezne pogodbe: Trditve o vzroku odpovedi, o kateri je govoril Salandra že v pogovoru z dopisnikom lista „Echo de Paris“, je neresnična. Italijanska vlada je dne 4. maja na Dunaju izjavila, da se ne čuti več vezane na trozvezo, ker na svoje zahteve,

ki jih je stavila Avstriji, ni dobila odgo. Avstro-ogrski odgovor, v katerem so bile navedene vse pogoje glede avstrijskih priznanj Italiji, je bil že poprej poslan z Dunaja v Rim. Križal se je z italijansko izjavo. Formalne odpovedi trozvezne pogodbe v italijanski izjavi ni najti. V Berlinu pa sploh ni došlo nikako italijansko obvestilo, ki bi se nanašalo na trozvezno razmerje.

Italija prelamlja pogodbo.

Dne 20. maja je preteklo ravno 33 let, odkar se je trozveza sklenila. Zadnjikrat se je nanovo obnovila dne 5. decembra 1912 in trajala do l. 1919, po drugih virih celo do l. 1926. Nobena država, tudi Italija, ne more pogodbe odpovedati, ampak jo samo prelomiti. Italijansko časopisje go.ori sicer zdaj skamo o odpovedbi pogodbe, da bi se ljudstvo ne zavvedlo nepoštenosti v tem ravnanju, med poštenjaki pa pomeni odpoved toliko kakor prelomitev pogodbe. Če je torej Italija res dne 4. maja „odpovedala“ pogodbo, potem je samo naznanila, da je pripravljena, jo prelomiti. Nekateri še vedno ne verjamejo, da bi res Italija že z lastno izjavo izstopila iz trozveze, a drugi pa trdijo, da je pogodbo „odpovedala“ samo Avstriji.

Pogodba med Italijo in trosporazumom.

Francoski politični krogi, ki so splošno dobro poučeni, naglašajo, da sta Salandra in Sonnino sklenila s trosporazumnimi državami pravilno vojno zvezo. O tej zvezi se je med zastopniki Italije in trosporazuma zadnje dni mesca aprila mnogo posvetovalo in razpravljalo, ko se je tedaj francoski finančni minister Ribot povodom finančnih posvetovanj mudil v Londonu. Povodom teh posvetovanj se je razpravljalo tudi o finančnih zahtevah, ki jih je stavila Italija trosporazumu. Denarne zadeve, ki sta jih med seboj nameravali Francija in Anglija, so bile pri londonskem posvetovanju šele na drugem mestu.

Kraljev pribočnik zoper vojsko.

Rimski list „Idea Nationale“, glavno glasilo ustavnih vojnih hujskačev, srdito napada prvega kraljevega pribočnika, generala Brusati, ker je deloval proti ministrstvu in je podpiral Giolittijeve načrte.

Brusati je napram svojim ožjim prijateljem večkrat povdarjal, da se Giolitti ni nič pregrešil zoper Italijo, temveč je storil samo svojo dolžnost, kajti dogovore in tozadevne pogodbene načrte med Italijo in trosporazumom je povzročil samo Sonnino. Vse te pogodbene načrte je mogoče sopsodpisati tudi Salandra, nikakor pa ne kralj. Po obstoječi ustavi pa ima samo kralj pravico sklepati tozadevne pogodbe. General Brusati tudi trdi, da so obveznosti, katere je Italija trosporazumu podpisala, pogubne za Italijo, kajti na severni strani Tirolske in Švice ima Nemčija že pripravljene močne vojaške čete. Poleg tega pa še moramo računati tudi na jakko avstrijsko armado.

General je tudi izjavil, da ima kralj za domovino najboljšo nameno, a tisti, ki danes kričijo: „Živijo kralj!“, se trudijo, da bi vladarja odvrnili od Giolittija. V svojih srih so ti kričači proti vladarski hiši. General Brusati bi si danes sam ne upal kralja peljati skozi rimsko mesto.

To so naziranjja generala Brusati, katera širi ne oziraje se na nobeno stran. General trdi, da je to tudi mnenje kralja Viktor Emanuela samega. Brusati se je tudi večkrat shajal z nemškim poslanikom Bülovom.

sikateri vojščak niti v majhni fari ni znan pod imenom kakor se piše, ampak le, kakor ga po hiši nazivajo. Njegovo pisno ime bi bilo že dandanes mnogim tuje, čez sto let bodo pa tudi imena znanih rodbin pozabljeni, ker se obitelji bolj ko kedaj selijo, pa tudi izumirajo. Sicer pa mora biti z našim spomenikom a drugačen v občinski zborovalnici in drugačen v cerkvi. V cerkev najbolj sodijo porabni predmeti, oltar, križev pot, lestenece, svečniki, bandera, katere primeren napis naredi za vojne spomenike. Ako bi se pri cerkvah, katere mislijo v bližnji bodočnosti zidati, že letos položil temeljni kamen, bi bila vsa poznejša zgradba mogočen pomnik na železno in krvavo dobo, v kateri živimo.

Slovaški narod.

(Konec.)

Domačini žide naravnost sovražijo, vendar si ne morejo pomagati. Denar je gospod in žid si je že znal pridobiti tega gospoda.

Vasi so tukaj velike in vsaka vas ima svojo šolo, enorazrednico, v mnogih vaseh pa so poleg tega še otroški vrtci. Vsa šolska poslopja so zidana po enem načrtu. Prilična hiša, po sredi veža, na eni strani šolska soba, na drugi stanovanje učitelja ali učiteljice. Na pročelju stoji napis: Allami iskola. V šolski sobi pa so slike za petje, nazorni nauk itd. Vse madžarsko. Učitelj je vedno Madžar. Otroci se učijo le madžarsko. Otroški vrtci so opravljeni zelo vabljivo. Za otroke vidimo vse mogoče igrače, a vsaka ima svoj madžarski tip. Pod lepimi slikami madžarske besede. V teh vrtcih polagajo Madžari temelj za svoje delo, s katerim krađejo slovaškemu narodu

Francija vriska od veselja.

V francoskem časopisju je zavladalo veliko veselje, ko se je izvedelo, da ostane Salandra na čelu ministrstva. Namesto več ali manj grozljivih nasvetov, ki so poprej padali na naslov italijanskega kralja, so stopili sedaj slavospevi. Pariški list „Echo de Paris“ je pisal: Zgodovina je odprla velik prostor za kralja, čegar slavopolno ime se glasi: Viktor Emanuel. Lista „Temps“ in „Petit Parisien“ pišeta: „Salandra na krmi italijanske vlade pomeni trajno znago vojne stranke. Pričakuje se sedaj, da se vlada in kralj hitro odločita in stopita na stran Francije.“ List „Temps“ je pisal takorekoč že v imenu italijanskega naroda sledeče: „Narod (italijanski) pričakuje od sedaj naprej, da se razvijejo dogodki z vso naglico.“

Za združenje latinskih narodov.

Iz Lugana v Švici se poroča: Množici, ki se je zbrala pred palačo francoskega poslanika v Rimu, je rekel poslanik, da se morata Francija in Italija združiti, da branita kršene pravice latinske kulture, kajti obe državi vežejo isti smotri in ista načela.

Trosporazum hujska Švico.

Kolinski list „Kölnische Volkszeitung“ objavlja sledeče poročilo ameriškega lista „New York Herald“: Nemčija bo namignila Švici, da bo nemška armada upadla v Švico, kakor hitro bo Italija napovedala Avstriji vojno. O tem piše „Kölnische Volkszeitung“: Ta sleparska pisava ima očitno namen, napraviti iz Švice slučaj Belgije, toda celi svet, kolikor še ni uklenjen v verige časopisja trosporazuma, osobito švicarsko ljudstvo, ve prav dobro, da je velikanski razloček med Belgijo, ki je zapustila svojo nepristranost, in med Švico, ki se je vselej vestno in neomajeno držala načel nepristranosti. Švica pa tudi preveč dobro pozna Nemčijo, njeno mišljenje in politiko napram Švici, da bi jo mogla spraviti iz ravnotežja lažnjiva in zlobna pisava trosporazumskega časopisja.

Nepristranska sodba.

Nizozemski „Handelsblad“ piše: „Trideset let je živela Italija s srednjeevropskimi državami v zvezi, ne da bi njena narodna čast neodložno zahtevala Trentina ali celo vojske z zaveznikom. Italija bi se sedaj pregrešila proti najpriprostejšim pravilom politične dostojnosti, ako bi svojima zaveznikom od včeraj padla v hrbet. Avstrijska ponudba je sedaj samo povečala apetite redentistov po zemljah, ki niso nikdar spadala k Italiji, ki niti niso popolnoma italijanske, ampak deloma slovanske. Ravnanje Italije kaže, da je izgubila pred samoseboj spoštovanje.“

Italijansko časopisje hujska proti papežu.

Milanski list „Messaggero“ zahteva, da vlada razveljavi člen 11 vatikanskega garancijskega zakona, ki jamči poslanikom zunanjih držav na papeževem dvoru v Vatikanu tiste pravice, kakor poslanikom na italijanskem kraljevem dvoru v Kvirinalu.

Italijanska armada.

Iz knjige „Heere und Flotten aller Staaten 1914–1915“ posnamemo sledeče podatke: Italija ima 37 milijonov prebivalcev. Vojaška dolžnost se začneja z 20 letom in traja 19 let. Letni kontingent znaša 130 tisoč mož. V mirnih časih je armada razdeljena na štiri glavna poveljstva, katero vsako šteje po tri kore. Poleg teh 12 armadnih korov s 25 divizijami ima Italija 3 divizije konjenikov. Vsega skupaj ima 108 pešpolkov, 8 polkov alpinov, 29 kavalerijskih polkov,

novi generaciji. In tudi proti temu si ljubi Slovaki ne vedo pomoči.

Ko sem prvič prišel z gališke strani na Ogrsko, sem opazil, da se tam ne vidi niti enega napisa, ki bi ne bil madžarski, razen „Palinka“ (Pripomniti moram, da sem prvotno mislil, da je to slovaška beseda, sedaj pa izvem, da se pravi žganje po madžarsko: Palinka), kar se je svetilo na nekaterih židovskih vaških krčmah. No, lepa reč, sem si mislil, sedaj se moraš učiti madžarski, sicer ne prideš daleč! Posebno lepi so napis pred vasmi: Čisto madžarski, imena vasi popolnoma madžarska. Toda moj strah ni bil upravičen. Ljudstvo nikjer ne zna madžarsko. In ko smo govorili o različnih vaseh, nisem našel prav nobene na karti. V železnikih smo bili, pa je stalo na tabli pri vходу v vas „Vaspatak.“ V Dolgi loki pa je napisano „Huszudret“ itd.

Najhujše madžariziranje je seveda v mestih. V Bardiovu n. pr. so ravno tako kakor v vaseh samo madžarske šole, dasi je večina prebivalstva slovaška. V šolah se otrokom odločno prepoveduje slovaška govorica. Niti doma s svojimi stariši bi ne smeli govoriti drugače, kakor madžarsko (zato ker je madžarski jezik jezik gospodov panov), največjega naroda in najlepši. Otrok, ki ga denuncirajo sošolci, da se je bil poslužil svojega materinega jezika, dobi zato občutno kazen. In slovaškim starišem se zdi to popolnoma navadno.

Ni čuda potem, da je občinski zastop židovsko-madžarski — panovi volijo — Slovaki ubogajo.

Protestantje pa se norčujejo iz pohlevnih katoliških Slovkov, da so jim izvolili kneza (škofa) Židje — kajti tega voli tukaj občinski zastop.

Pan buh, ki jim daje zdravičku, naj bi jim dal tudi nekoliko samozavesti!

križcem in pod njimi opomba: „Rajnji so se zdravili v bolnišnicah v Košicah, Budapešti in Mariboru in so tam izdihnili ter bili pokopani.“ Na to sledi še par imen z opombo: „Ti pa so prišli domov se zdraviti in umirati.“ Tretja, obenem zadnja stran, pa nima križca na vrhu. Tudi na njej je precejšnja vrsta junakov zapisanih, ki so najbrž tudi že vsi mrtvi, o katerih pa ni prišla nobena vest, kedaj in kako so izginili. Spodaj namreč čitamo: „Odšli so in se niso več vrnili. Sorodniki so jih še leta in leta pričakovali.“

Ob pokopališkem zidu stoji čedno zidana kapela s kovano železno ograjo. Odrpe se o vseh svetnikih ali pa, če se naprosi cerkvenik. Postavile so jo premožne družine, da ohranijo spomin na drage svoje, ki so se žrtvovali za domovino. Prvo, kar zagledamo, je podoba Srca Jezusovega v mozaiku, ki se blesti na zlatem polju na zadnji steni. Pod njo pove kratek napis, katere obitelji so oskrbele kapelico. Ob straneh se pa vidijo, vložene v mramor, na porcelanu vžgane fotografije padlih vojščakov, doprsne postavljene skupaj, in one v celi rasti tudi posebič zbrane. Pod vsako se čita v kamnu ime in kraj ter dan smrti.

Take in podobne spomenike lahko tudi po drugod postavijo. Dovolj je eden, a ta iz plemenitega in trpežnega gradiva, okusen in dovršen, torej res spomenik, da bo služil v spomin še čez stoletja. Slabo robo bi potomeci kmalu odstranili. Pa izvir en bi naj bil vsak spomenik, od umetnika zasnovan, in ne enak po motivu in obliki v sosednjih krajih. To je dolgotrajno in ne kaže duha. Domači rojčak ga naj dela, ako je za to zmožen in spreten, in naj se ne oddajajo naročila v tuja mesta. Posebno važen je napis, ki naj bo kratek in resen, brez fraz. Imena vojščakov niso tako važna, kakor se zdi. Mar-

36 topničarskih polkov s 190 baterijami po 6 topov, 10 pionirskih polkov, 1 polk jezdne artilerije, 12 polkov težke artilerije, 12 polkov lahke artilerije po 8 baterij, 6 ženijskih polkov (brzojavni, pontonski, železniški i. t. d.), 12 trenskih in 12 sanitetnih polkov, 12 legij karabinierjev in 2 legiji letalcev. Vsak pešpolk ima odde ek sirojnih pušk, Ustanovitev 13. kora je bila pred nekaj časom odrejena. V dobi miru šteje stalna armada 250.000 mož, v vojni 1.200.000 mož aktivne armade in 2.200.000 mož črne vojske. Vojno brodogradnje šteje 12 linjskih ladij, med katerimi so 4 dreadnoughti, 10 oklopnih križark, 11 drugih križark, 2 strelski ladji, 33 torpedolovcev, 69 torpedovk za široko morje, 17 navdrih torpedovk, 20 podmorskih čolnov in 5 pomožnih križark.

Italijansko časopisje.

Italijansko časopisje niti ne razpravlja več o tem, ali bo vojska ali mir. Uvodniki italijanskih časnikov soglašajo v pisavi in na smešen način poizkušajo dokazati, da se Italija samo brani (!!), ako dosedanjšega svojega zaveznika napade.

Lugano.

Tik ob meji med Svico in Italijo leži ob prelepem jezeru švicarsko mestce Lugano. To mesto je povsem nepričakovano prišlo sedaj do izredne tujske sezone. V mirnih časih je bilo tu od marca naprej vedno polno tujcev. Letos pa se je le izjemoma kdo zgubil v ta kraj. Hoteli so bili prazni, privatna stanovanja niso bila oddana. Če je prišel kak tujec so mu za najhen denar stregli kakor kakemu princu. Sedaj naenkrat pa je v Luganu vse živo. Napetost z Italijo je Luganu pomagala do ogromnega zaslužka. Zadnji teden je pridrdral avtomobil za avtomobilom iz Italije in z vlaki se je pripeljal nešteto tujcev — Nemcev in Avstrijcev. Lugano ima italijansko prebivalstvo. Dokler ni bilo nič tujcev tam, so si kratki pobliči čas s tem, da so kričali: „Abasso i tedeschi“, a čim je prišlo toliko tujcev, ki imajo denar, so Luganezi zelo prijazni in nimajo za nič drugega smisel, kakor za denar.

Nemški državni kancelar o položaju.

Dne 18. t. m. se je zopet sešel nemški državni zbor v Berlinu. Po otvoritvi je povzel besedo državni kancelar Bethmann-Hollweg, ki je rekel: „Gospoda možje! Znano vam je, da se je razmerje med Italijo in Avstro-Ogrsko v zadnjih mesecih zelo poostrilo. Iz govora ogrskega ministrskega predsednika Tisze ste posneli, da se je dunajski kabinet v odkritem prizadevanju zagotoviti trajno prijateljstvo med dvoma monarhijo in Italijo in zavarovati trajne velike življenjske interese obeh držav odločil za velike teritorialne koncesije Italiji. Lahko dostavimo, da je Nemčija, da bi sporazumjenje med obema zaveznikoma pospešila in utrdila napram rimskemu kabinetu dogovorno z dunajskim, izrečno prevzela popolno jamstvo za lojalne izvedbe te ponudbe. Avstro-Ogrska in Nemčija sta s tem storila sklep, ki ga bo, če pripelje do cilja, po mojem prepričanju odobraval ogromna večina teh dveh držav. Italijansko ljudstvo stoji po svojem parlamentu pred svobodno odločitvijo, če hoče doseči izpolnitev starih nacionalnih upanj v največjem obsegu mirnim potom ali če hoče deželo pogoniti v vojno in proti svojim večrajšnjim in današnjim zaveznikom potegniti meč. Ne maram popolnoma opustiti upanja, da bo skodelica miru na tehtnici težja, kakor skodelica vojne. Kakor pa se Italija tudi odloči, mi smo skupno z Avstro-Ogrsko vse kar je bilo mogoče storili, da podpremo zvezo, ki je pognala trdne korenine v nemškem ljudstvu in vsem trem državam prinesla mnogo dobrega in koristnega. Če bo eden zaveznikov zvezo raztrgal, se bomo znali z drugim zaveznikom vred neustrašno in z zaupajočim pogumom ustaviti tudi novim nevarnostim.“ — Besedam državnega kancelarja je sledilo več minut trajajoče viharne odobravanje na vseh straneh zbornice, kakoršno se je v državnem zboru še malokdaj slišalo. Tudi galerija je plaskala.

Rumunija ostane mirna

Rumunski list „Moldava“ piše: Osebe, ki pridejo v najbližjo dotiko z vlado, so trdno prepričane, da Rumunija pod nobenim pogojem ne bo uskočila iz sedanjega oborožene nepristranosti in se tudi ne bo ozirala na početje Italije. Stalšče Italije nima na razpoloženje Rumunije nikakega upliva, kajti tropsporazum mora dati Rumuniji samo eno sprejemljivo jamstvo, namreč zagotoviti popoln poraz Rusije. Brez tega zagotovila imajo vse tropsporazumove obljube edino namen, speljati domišljave ljudi na krava peto. Tudi Srbom je tropsporazum vse mogoče obljuboval in jamčil, končno pa so postali Srbi brez usmiljenja žrtve tropsporazumske politike.

Rumunija v težkem položaju.

Bolgarski listi, ki simpatizirajo z nami, na sledeč način označujejo težaven položaj Rumunije: Prvič: ali se Rumunija mora podvreči vplivu Rusije; drugič: ali preide v sestavo avstro-ogrške monarhije kot samostojni tretji del; tretjič: ali da napravi zvezo z Bolgarijo.

V prvem slučaju izgubi svojo samostojnost, v drugem slučaju bi zahtevala, da se ji v okviru avstro-ogrške države pridruži Sedmograška, cesar pa Madžari ne bi pripustili, v tretjem slučaju bi

pa morala popraviti vse krivice, ki jih je prizadela Bolgarom v Dobruči, kar bo pa precej izključeno.

Amerikanska nota Nemčiji.

Amerikanski poslanik je izročil državnemu tajniku zunanjega urada noto ameriškane vlade, v kateri zahteva, da da Nemčija zaradi potopitve „Lusitanije“ Severoameriški državi največje zadoščenje za neizmer o škodo ter takoj ukrene potrebne korake, da prepreči še nadaljne take korake. Nemška vlada bo baje odločilo zavrnula to noto.

Amerika vsled „Lusitanije“ v zadregi.

Iz Novega Jorka se poroča, da se nahaja vlada Združenih držav Severne Amerike vkljub odločni noti, ki jo je izročila Nemčiji, v velikih škripcih glede potopitve parnika „Lusitania.“ Le neka majhna skupina zahteva, da napove vlada Združenih držav Severne Amerike Nemčiji vojsko zaradi „Lusitanije“, na kateri se je nahajalo precejšnje število ameriških podanikov. Velika večina prebivalstva Združenih držav Severne Amerike se pa zelo boji, da bi v slučaju, ako se Nemčiji napove vojska, izbruhnila v Združenih državah meščanska vojska, ker bi se 15.000.000 duš broječe nemške prebivalstvo Združenih držav takoj uprlo, kajti nemška narodna zavednost teh 15 milijonov ameriških Nemcev je vsled sedanje vojske zelo narasla.

Spor v Angliji

Med mornariškim ministrom Churchillom in lordom admiralitete Fisherjem je prišlo do resnega spora radi vojaških zadev, posebno radi pomanjkanja municije. Javnost je ob strani lorda Fisherja.

Odstop angleškega ministrstva.

Lord Fisher je podal ostavko. Nato je odstopilo celo Asquithovo ministrstvo. Fisher je očital mornariškemu ministru Churchill, da angleški vojni mornarici ni preskrbel pravočasno dovolj municije. Angleški kralj je Fisherjevo ostavko sprejel. Dosedanji ministrski predsednik Asquith bo sestavil novo ministrstvo, ki bo, kakor je videti, nekako liberalno-konservativno koalicijsko ministrstvo. V novo ministrstvo vstopijo: Balfour, Bonar-Law, Chamberlain, F. S. Smith in lord Derby. Govori se, da dosedanji ministri Haldane, Beauchamps, Lucas in Harbour ne vstopijo več v Asquithov kabinet. Tudi lord admiralitete Fisher hoče odložiti mornariško poveljstvo, Churchill pa odloži mesto prvega lorda v admiraliteti, la ostali še hoče kot mornariški minister v kabinetu. Za mornariškega lorda bo skoro gotovo imenovan Balfour. Spor, ki je nastal med angleškimi veljaki, nima nikakega upliva na vojsko, ampak je samo domača angleška zadeva.

Revolucija na Portugalskem

V Lizboni je izbruhnila zadnja sobota dne 15. t. m. zopet obširnejša revolucija. Vojne ladje so bombardirale mesto in povzročile veliko škodo. Kakor postaja sedaj jasno, nima revolucija monarhističnega značaja, ampak je nastala iz prepričev med radikalnimi in konservativnimi republikanci. Mornarica se je postavila na stran radikalcev proti konservativno-republikanski vladi in proti predsedniku republike D'Arriaga. D'Arriaga je odpustil prejšnjo vlado, koji je predsedoval general Castro, in poveril sestavo novega kabineta Chagasu. Na potu v Lizbono je senator Freitas ustrelil Chagasa, ki umira. V Lizboni je trenutno očitno na vrhu radikalna republikanska stranka, vendar pehotno vojaštvo je večinoma za konservativno. Tripelentenska diplomacija agutira, naj bi Anglija posredovala z vojaško sfilo.

Boj za Dardanele.

Turški boji z izkrcanimi francosko-angleškimi četami ob Dardanelah se nadaljujejo, ker dovažajo zavezniki iz svojih prekmorskih nasebin vedno novih čet. Očitno je sedaj njih namen, da Turke z neprestanimi boji utrudijo. Podrobna, skoro izključno zasebna poročila o teh bojih so skrajno nezanesljiva.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 19. maja.

Avstrijski generalni štab uradno razglša: Zavezniške čete, ki so prodrle na izhodni breg reke San, so večeraj potisnile močne ruske sile, ki so se na severoizhodni strani mesta Jaroslav znova postavile v boj, preko reke Lubačovke (ki se južno od Sieniave izliva v San). Naši so zavzeli mesto Sieniava, ki leži na izhodni strani Sana severno od Jaroslava. Prehod preko Sana smo izsilili tudi na tem prostoru (pri Sieniavi). Ujeli smo 7000 Rusov in uplenili 8 topov. Sovražnik je v jutranjih urah poizkušal izvesti svoje protinapade, ki smo jih pa krvavo odbili.

Neki kraj, 10 km jugozahodno od Moščiške — med Przemyslom in Grodekom — smo zavzeli z našim skokom. Položaj na bojni črti ob reki Prut je nespremenjen. Na severni strani Kolo me je so naši v manjšem protinapadu ujeli 1400 Rusov.

Sieniava v naših rokah.

Dunaj, 20. maja.

Avstrijski generalni štab uradno poroča: Izhodno od Jaroslava in pri Sieniavi so naše čete odbile srdite ruske napade. Sovražnik je imel pri tem velike izgube.

Zavezniške čete so na izhodni in južnoizhodni strani našega bojišča pridobile več ozemlja. V bojih ob gornjem toku reke Dnjestr smo ujeli nadaljnjih 5600 Rusov. Ruse smo vrgli v ozemlju na severni strani Samborja iz njih glavne brambne postojanke.

174.000 Rusov ujetih.

Od dne 2. do dne 18. maja so naše čete, kakor pravi avstrijsko uradno poročilo z dne 19. majnika, ujele 174.000 mož. Sovražniku smo v tem času odvzeli 128 topov in 368 strojnih pušk. Seveda je sedaj že število ujetnikov in naš plen mnogo večji.

V severni Rusiji.

Nemška armada stoji v severozahodni Rusiji z glavno svojo silo ob reki Njemen in ob Dubisi, ki se južno od Ščavlija izliva v Njemen. Na južni strani Njemena so nemške čete pri mestih Gryckabuda-Syntowty-Szakaj dne 19. maja Ruse hudo porazile. Ostanki sovražne armade so bežali proti izhodu v gozdove. Nemci so ujeli 2200 Rusov.

Vzroki ruskega umikanja v Galiciji.

Vojni poročevalci navajajo o neprestanem ruskem umikanju sledeče vzroke: Mogoče je bilo pomanjkanje streliva vzrok, da je zapustila ruska armada v tako kratkem času — v osmih dneh — postojanke, katere je zavzela s tako velikanskimi žrtvami in katere je branila z vso srditostjo skozi toliko mescev.

Toda mnogo verjetneje je, da je zmanjkalo ruski armadi premoga. Če se ruske armade umaknejo sedaj za več kakor dvesto kilometrov, si skrajša o na ta način dovoz in si prihranijo veliko svojih sil in gradiva. Rusija bo sedaj uvrstila veliko število čet, ki jih je uporabljala za prevažanje vojaških potrebščin na tako obsežnem ozemlju, v bojne vrste, ki so bile vsled porazov pri Gorlicah in Tarnovu tako silno razredčene.

Toda naj bo kakor hoče, če se sedaj premakne težišče bojev v srednjo Galicijo, ali celo v Volhinijo (ruska pokrajina ob severno-izhodno gališko-ruski meji), nam to gotovo ne škoduje. Razven lastnih neizčrpljivih premogovnikov so nam sedaj so tudi na razpolago bogati poljski premogovniki pri Dombrovi. Zaradi se nahajajo precej goste gališke železnice, katere so naše in nemške železniške čete popravile v najkrajšem času. Končno še je omeniti, in to je velikanske važnosti, da so prišle v zadnjih dneh pod našo oblast obsežne in rodovitne žitne ravnine v zahodni in srednji Galiciji, bogati rudniki za baker, kakor tudi petrolejski izviri pri Gorlicah, Jaslu in Borislavu, ki bodo dajali našim tovornim avtomobilom, ki so najvažnejše sredstvo za prevažanje vojaških potrebščin v sedanji vojski na izhodu, potrebno množino bencina.

Cesar Viljem o baronu Hecendorfu.

Cesar Viljem je ob priliki svojega bivanja na neki grajščini v bližini avstrijskega glavnega stana, kjer se je nahajal tudi baron Konrad pl. Hecendorf, osebno pripel visoki nemški red „Pour le Merite“ na prsa našemu načelniku generalnega štaba in ga je ob tej priliki odlikoval še na poseben način. Ko je bil cesar Viljem v pogovoru z baronom Hecendorfom, se je še izrazil proti navzočemu visokemu gostu: „Vi niti ne veste, kako visoko čislam ekscelenco barona Hecendorfa kot izvrstnega vojskovođe in kot zbornega politika.“ Besede cesarja Viljama le potrjujejo, kar je bilo le malokaterim dobro poučenim krogom znano, da so dela in zmožnosti moža, ki je skromen in ki ni nikoli sišil v ospredje, tudi izven njegovega pravega delokroga veljepomenljiva.

General Kusmanek v Nižnjnovgorodu.

Iz Nižnjnovgoroda se poroča: Ko so v Kiewu pregledali prtljago in kovče generala Kusmaneka, so njega in njegovega pritočnika, oba v nevojaški obleki, prepeljali v spremstvu ruskega častnika v Nižnjnovgorod, kjer so ga nastanili v hotelu „Jernolajew.“ Po naročilu ruskega vojaškega poveljnika je moral general Kusmanek podpisati izjavo, v kateri se mu kot vojnemu ujetniku prepoveduje obiskovati javne prostore in sme iti na sprehod le od 11.—12. ure predpoldne in od 5.—6. ure popoldne. Stroške za njegovo stanovanje, ki obstoji iz dveh sob, mora plačati general Kusmanek iz svoje plače, ki znaša mesečno 100 rubljev (1 rubelj = 3 K 77 v). V Nižnjnovgorodu je nastanjen tudi avstrijski častnik Martinek, ki je prinesel poveljniku ruske oblegovalne armade izjavo generala Kusmaneka, da izroči trdnjavo Przemysl.

Kaj je dosegel cesar Viljem.

Italijanski polkovnik je pisal svojemu prijatelju v Kristijaniji pismo, v katerem mu piše, da je dosegel cesar Viljem s sedanjo vojsko tri reči, za katere mu mora biti hvaležen celi svet. Rusom je odvzel žganje in jih odvadil žganjepitja, Francozom je vrnil spoštovanje do vere in Angležem je podaril armado.

Pogovor gališkega župana z generalom Dimitrievim.

Evgen Matula, župan mesta Radomysl, je pripovedoval nekemu časnikarju sledeče zanimivosti o generalu Radko Dimitrievu in njegovi armadi:

Kot župan in lekarnar 20 kilometrov severno-izhodno od Tarnova oddaljenega mesta Radomysl poznam vse grozote vojne in z mano vred moja občina. Imeli smo hude čase.

V našem mestu in sicer v moji hiši je stanoval skozi cela dva mesca poveljnik tretje ruske armade, general Radko Dimitriev. Kot hišnemu gospodarju generala, čegar ime je posebno sedaj po porazu njegove armade slehernemu znano, so mi znane o njem in njegovi armadi podrobnosti, ki utegnejo zanimati.

Bilo je v začetku meseca decembra. Prednje ruske čete so že zasedle mesto in prihajale so še vedno nove od izhoda. Odtam je prišlo tudi veliko število ruskih avtomobilov, kočij in jezdecev, bil je generalni štab poveljnika Radko Dimitrieva. Ker sem prejel že poprej od ruske prednje straže za ukaz, da moram pripraviti v moji hiši stanovanje za Dimitrieva, sem ga pričakoval pred hišo in sem se mu predstavil. General me je sprejel zelo prijazno. Pri tej priliki sem ga zaprosil za varstvo za sebe in za meslo, kateremu so povzročili kozaki marsikatero bridko uro. General mi je nato odgovoril: „Vse to mi je znano, toda vojska je vojska in s kozaki je težko izhajati, a potrudi se bom, da mesto ne bo trpelo škode.“

General Radko Dimitriev je star 60 let, je majhne, močne postave, na obrazu se mu bere priprost, toda zdrav razum. Njegove oči so temne in lasje nekoliko osiveli. Značilno za tega generala je njegova mirna in počasna hoja. Videl ga nisem nikoli hiteti brzih korakov. Njegove besede so mirne, glasno zveneče in določne. Tudi je zelo strog, vsled česar ni posebno priljubljen, ker se ga vse boji. Toda vsak ruski častnik se je o generalu vselej izrazil, da je Radko Dimitriev izvrsten vojskovodja. V spremstvu armadnega poveljnika so bili še tudi štirje drugi generali, med temi tudi general Kolontaj, poveljnik vojaških železnic v področju tretje ruske armade. Pribočnik Radko Dimitrieva je bil polkovnik Markiewicz, Poljak, ki pa je le za silo znal poljski. Polkovnik Markiewicz je bil pozneje zadnji poveljnik mesta Tarnov. Njegov brat je bil odvetnik v Krakovu. Načelnik generalnega štaba armade generala Radko Dimitrieva je bil polkovnik Dobrorolski, strog mož majhne in močne postave. Stanoval je v sosedni hiši. Napram svojemu poveljniku se je vselej vedel zelo strogo po vojaški in tudi general mu je dajal navodila in povelja istotako prav po vojaško v kratkih, jedrnatih stavkih.

General Radko Dimitriev se je v pogovoru z menoj dotaknil tudi političnih vprašanj. O Avstriji se je izrazil sledeče: „Vsemu temu je kriv nemški cesar Viljem. Vaš stari cesar bi se ne bil nikoli vojskoval, če bi ne bil nemški cesar k temu silil. Toda ruska armada ne bo poprej mirovala, predno ne bo vkorakala v Berlin in dokler ne bo ležala Nemčija štrta ob tleh.“

Na moje besede, da bi za Avstrijo bilo nemogoče, sprejeti umor prestolonaslednika, ne da bi bilo treba prijeti za meč, je rekel general: „Dobro, tedaj bi se naj vojskovala Avstrija le samo s Srbijo, ne pa tudi z Rusijo!“ Te besede so me usupnile tembolj, ker jih nisem pričakoval iz ust ruskega armadnega poveljnika.

General se je izrazil proti meni kot Poljaku zelo laskavo o mojih rojakih. Rekel je: „Poljska bo povzdignjena v kraljevino in bo uživala dalekosežne prostosti. Zagotavljam, da je car zelo naklonjen Poljakom. Dočim se Rusija razvija v gospodarskem oziru, je usoda Avstrije vedno bolj pomilovanja vredna.“ Vedel sem takoj, kakšno mnenje si naj napravim o teh besedah. General je govoril tudi o Ogrih in o Ogrski. Sedel sem nekega večera proti deveti uri za mizo in večerjal, ko je vstopil general v moje stanovanje. Bil je zelo razburjen, kar pa ni bila njegova navada. Rekel mi je: „Ali vam je znano, kaj se je zgodilo, kaj so napravili? Na mesto Tarnov so metali bombe kalibra 42 centimetrov. Porušili so kolodvor in realko. Bili so našim hrabrim četam prav kmalu posrečilo izvojevati naši očetnjavi časten mr.“

Proti koncu mesca januarja se je preselilo armadno poveljstvo v Jaslo. General Radko Dimitriev se je poslovil od mene zelo prijazno, mi nakazal zadostno množino premoga ter mi dal pismeno zagotovilo, da se to stanovanje ne bo smelo nikomur oddati.

Sedaj je odšla tudi armada generala Dimitrieva in upam, da so za nas minuli časi trdih preskušanj ter da se bo našim hrabrim četam prav kmalu posrečilo izvojevati naši očetnjavi časten mr.“

Raznoterosti.

C. g. Alojz Čížek, divizijski župnik (k. u. k. Infanterie-Divisions-sanitätsanstalt Nr. 22, Feldpostamt Nr. 48) piše z dne 11. maja 1915: Celi dan smo že na maršu. Vsak dan od 4. ure zjutraj do večera. Kjer se je dan poprej bil srčiti boj, tja smo prišli mi. Kadaveri konj, požgane vasi, sveži grobovi — slika vojske. Rusi so nagloma odkurili, zato so zapustili v svojih postojankah obilo streliva itd. Trume ujetnikov marširajo mimo nas. Vreme je različno; en dan vročina, kakor poleti, drug dan, kakor n. pr. danes, pa

mraz, kakor po zimi. Marširamo deloma peš, ker so pota ponekod silno slabav razsuta; kjer je lepša cesta, se lahko peljem z vozom, ki mi je na razpolago, ali pa jezdim. Prenočujemo deloma na prostem, večasih v kaki koči na tleh; istotako tudi menažiramo. Človek se kmalu vsemu privadi. Ker so na bojišču opravili brez naše divizije, marširamo dalje, kam, tega sami ne vemo, ker dobimo zvečer vedno povelje le za drugi dan. Zdrav sem, hvala Bogu. Srčne pozdrave Tebi in vsem znancem.

Hrvaški delegatje v ogrski državni zbornici. Hrvaški delegatje v ogrski državni zbornici so sklenili, da se ne bodo udeležili nadaljnjih sej ogrske državne zbornice v Budimpešti, kar je ogrska vlada umaknila predlog glede ustanovitve bančne centrale v Budimpešti. Hrvaški delegatje so namreč zahtevali, da se pri ustanovitvi bančne centrale ozira ogrska vlada na želje Hrvatov, osobito, kar se tiče imenovanja uradnikov, za katere želje je pa imela ogrska vlada gluha ušesa in je rajše umaknila, dotični predlog. V hrvaškem saboru, ki je sklican na dne 15. junija, se bo razpravljalo o finančni poravnavi med Hrvaško in Ogrsko, o zakonu glede premoženja deželnih izdajic in o več drugih.

*** Framasonske kazni.** V pariškem listu „Eclair“ je pisal general Avon, kojega sin se je pri poizkusnem poletu blizu Boulogna utopil, tudi o tem, da je njegov sin nekoč iz političnih razlogov oklofutal velikega mojstra francoskega framasonstva, vsled česar je bil skozi deset let izključen od vsadega napredovanja. List „Eclair“ je bil zaradi te pisave ustavljen za dva dneva.

Italijanski kralj in nemščina. „Frankfurter Zeitung“ piše: Italijanski kralj Viktor Emanuel je sicer po svoji materi, kraljici Margariti, sorodnik saške kraljevske hiše, toda z nemščino si ni prijatelj. Učil se je sicer v svojih mladih letih nemški jezik, a pozneje je skoro vse pozabil, in sicer tako, da nemških knjig in časnikov ne more čitati brez kakkega — besednjaka.

Židje hočejo Palestino. V Italiji so ustanovili poseben odbor, ki naj dela na to, da se na mirovnem kongresu, ki bo sledil sedanji vojski, izroči Palestina Židom. Na čelu tega odbora stojita bivši italijanski ministrski predsednik Luzzatti in pariški baron Rothschild. Tudi ruski Židje se zelo zavzemajo za misel, da bi se iz Palestine napravila židovska država.

„Tout Paris.“ Pod tem naslovom izide v Parizu vsako leto nekaka adresna knjiga, ki obsega imena in naslove najodličnejšega pariškega občinstva. Letos se je pri tej knjigi vpeljala novost: imena tistih, ki so padli v sedanji vojski, so tiskana z večjim črkami. „Pester Lloyd“ pravi, da v knjigi ni ene strani, na kateri bi ne bilo več imen tiskanih z večjim črkami, na nekaterih straneh je kar tucat takih imen.

650 rojstni dan Dantejev. Pesnik „Božanstvene komedije“ Dante Alighieri je bil rojen v Florenci leta 1265. Za rojstni dan se ne ve, sodi pa, da je bil rojen med 18. majem in 17. junijem. Letos bo torej 650 let, odkar je bil rojen ta veliki pesnik. Piscoč o Danteju pravijo „M. N. N.“: „Ime Alighieri je bilo prvotno po rezultatih znanstvenih raziskovanj nemško in se je v prvotni obliki najbrže glasilo Albiger.“

Kaj smemo pisati? „Mirovo“ uredništvo je obvestila deželna vlada, da je dovoljeno pisati o bodočem gospodarskem razmerju Avstro-Ogrske do Nemčije strogo stvarne razprave, če ne posegajo v vojaško, politično ali nacionalno vprašanje.

Iz poštne službe. V področju štajerskega poštnega ravateljstva so imenovani sledeči poštni ekspedijenti, oziroma ekspedientinje za poštarje, oziroma poštarice: Poljemšek Marija v Dobovi za Dobovo; Novak Ciril v Fali za Falo; Koren Amalija v Framu za Fram; Knez Marija pri Veliki Nedelji za istotam; Kupljen Alojzija v Mali Nedelji za istotam; Uran Marija za Ptujsko goro; Jurše Marija za Zreče; Pernat Marija za Pilštanj; Bakšič Amalija za Ponikvo; Zinauer Marija za Rečico; Goričar Marija za Rimske toplice.

Služateljji prava, ki naj bi kmalu položili državne izkušnje in ki čakajo na poziv v črno vojsko, smejo napraviti izkušnje izjemoma neposredno prej, ko morajo pod orožje in sicer izjemoma še prej, predno se konča semester. Podrobnosti se izvejo pri dekanatih pravnih fakultet.

Imenovanje enoletnih prostovoljcev — za praporščake in kadete v rezervi. Vojno ministrstvo naznaja, da bodo enoletni prostovoljci, ki so dovršili l. 1914 enoletno vojaško službo, imenovani za praporščake v rezervi še le na podlagi njihovega službovanja pred sovražnikom, torej bodo imenovani od poveljnikov armad, ki se nahajajo na bojiščih. Enoletni prostovoljci pa, ki so nastopili še le leta 1914 ali 1915 svojo enoletno prezenčno službo, bodo imenovani za kadete v rezervi še le takrat, ko bodo uvrščeni v maršstotnije. Imenovanje enoletnih prostovoljcev za praporščake je načeloma pridržano dotičnemu armadnemu poveljniku na bojišču se nahajajoče armade.

Učna doba rokodelskih učencev. Dne 20. maja se je objavila cesarska odredba z dne 17. maja, po kateri se učenci, ki radi sedanjega vojnega stanja pridejo k naboru, a še niso končali pri svojih mojst. rih učenju, proglasijo za proste. Za to oprostitev se zahteva, da je učenec ali vajenec isti dan, ko je vstopil v vojaško službo, končal vsaj dve letni učeno dobo, katero predpisuje avstrijski obrtni red.

Ali spadajo vojaški delavci-nevojaki pred vojaško sodišče? Vojaško sodišče v Gradcu je v nekem

posebnem slučaju ugotovilo, da spadajo vojaški delavci-nevojaki le v slučaju prestopka vojaške službene dolžnosti pred vojaško sodišče, v drugih slučajih pa pred civilno sodišče.

Aretiran poslanec. Socijalno-demokratski poslanec Otton Glöckel je bil na zahtevanje praškega garnizijskega sodišča na Dunaju aretiran. Obdolžen je, da je z nekim govorom motil javni red in mir.

Dve naredbi. „Wiener Zeitung“ objavlja cesarsko naredbo z dne 6. maja glede uprave okolišev trdnjav in naredbo poljedelskega ministra v sporazumu z ministrom za notranje zadeve z dne 19. maja glede prepovedi krmljenja z zelenim žitom.

Nov način sleparstva. Množijo se slučaji, ko se preoblečejo sleparske osebe v vojaško uniformo, se priklatijo na kmete ter pripovedujejo svojem v ujetništvu se nahajajočih avstrijskih vojakov, češ, da se ujete vojake prav lahko dobi iz ujetništva, treba le, da se napravi primerna prošnja, katero je treba kolekovati. Na ta sleparski način izvajajo ljudem denar za koleke in poštino in zahtevajo vrhu tega za svoj trud primerno nagrado. Ko je slepar dosegel svoj namen, navažno izgine brez sledu. Opeharjena oseba pa čaka zastonj, da bi se vrnil iz ujetništva dotični vojni ujetnik.

Kmet ostani na svoji grudi! Iz občnega zbora kranjske Kmetijske družbe ponatiskuje zadnji nam došli „Kmetovalec“ naslednje besede deželnega odbornika dr. Lampeta: „Naj se zgodi kakorkoli, kmet ostani na svoji grudi! Na svetu je vse mogoče, tudi to ni nemogoče, da bi sovražnik ne udril v našo deželo; a tudi za ta slučaj velja: Kmet ostani mirno na svojem posestvu! Samo, če bi oblast ukazala, naj se kmet umakne s posestva, sicer pa — to je tudi izkušnja te vojne — je edino pametno, da ostane kmet na svoji grudi, koder je pognal korenine njegov rod, — kot pogumen stražar in gospodar svoje grude!“

Brivnica v Karpatih. Iz bojišča se nam piše: Naznanjam vsem prijateljem in obiskovalcem moje brivnice, da sem odprl podružnico visoko v Karpatih. Odprta je od 5. ure zjutraj do 1/8. ure na večer. Ker je voda skoro pol ure daleč proč, porabljam namesto vode sneg, kar ni ravno prijetno, pač pa zdravo. Kdor ima pri sebi samo eno krono, tega se zastonj brije, ker tukaj ni drobiža za dobit. Od gospodov častnikov dobim čokolado. Drobiž pa, takozvana uš. se v obilici dobi. Ušem niso noge ozeble. Tudi se mora vsak, kdor se da briti, dobro zavarovati za življenje, ker vsak čas frči ali se razleti v bližini kak šrapnel, granača pride malokdaj. Svojim znancem iz Brezice srčen pozdrav in krepki „Nazdar!“ J. Holy, slovenski brivec v Brezicah, sedaj pri c. kr. pešpolku št. 35.

Ko zrakoplovec pade na zemljo. Angleški list „Times“ poroča o padcu angleškega zrakoplovca, ki je metal na nemške kraje bombe. Letalec je nenadoma v višini več tisoč metrov odpovedal stroj. Kaj se je nato zgodilo, zrakoplovec ne ve, ker je bila še skoro popolnoma temna noč. Občutil je le, da ga je nekaj močno pritisnilo na pas, s katerim je bil privezan na svoj sedež; vrglo ga je iz sedeža. Njegove moči so izginjale in ni imel niti toliko sile, da bi se vzravnal. V trenotku, ko je čutil, da z velikansko naglico drvi navzdol, se je polotila zrakoplovca čudovita mirnost, zdelo se mu je, kakor da bi bil na varnem. Letalec so se ti trenotki zdeli kot najlepši občutek celega življenja. Ko se je nenadoma utrgal tudi zadnji del njegovega pasu, je zdrknil letalec popolnoma s svojega sedeža, a se je k sreči z nogami zapletel med krmilo. Posrečilo se mu je, na ta način se vzdržati pri zrakoplovu. To je bila njegova rešitev. Cel stroj je zdrknil iz oblačnih skupin, ki so mu zabranjevale pogled na zemljo, in slišal šumeti pod seboj jezero. Nekako samoobsebi so se njegove roke oprijele krmila in stroj se je v višini 1500 metrov vzravnal. Nepopisljiv je občutek, ki ga je imel letalec v tem trenotku. A ta občutek sreče, ki mu je dajal misel na skorajšnjo rešitev, je skoro popolnoma izginil, ko je po njegovih ušesih neprestano in silno šumelo. Prepričan je bil, da bo oglušil. Končno se mu je posrečilo, da je stroj zopet popolnoma obvladal in se je še celo zavedel, kje se nahaja. Ko je videl, da ni daleč od svojega cilja, je bilo njegovo veselje izredno veliko. V veselem razpoloženju, da se je vendar rešil, je letalec vrgel poleg svojih bomb tudi škatljičo vžigalic na nemško mesto.

Prevoz in izkopava na bojišču padlih in pokopanih vojakov. Prošnje za izkopavo in prevoz na bojišču padlih in tamkaj pokopanih vojakov se morajo nasloviti na pristojno vojaško poveljstvo kraja, kjer stanuje prošnjik. Vojaško poveljstvo pošlje dotično prošnjo armadnemu etapnemu poveljstvu. Pripomni se, da se more izkopati na bojišču padlega in tamkaj pokopane vojska le v tem slučaju, če padli vojak ni bil pokopan z drugimi padlimi vojniki v skupnem grobu. Če je pa dotični vojak umrl za kužno boleznijo, se ga sme izkopati še le po preteku enega leta. Priporoča se, da se naj vse tozadevne prošnje vložijo še le po končani vojski. Za ta slučaj je dovolila železniška uprava znižano vozno za 50%.

Ujeti častniki. Stotnik 26. domobranskega pešpolka Evgen Jost je ujet v mestu Taškent v Turkestanu, poročnik 87. pešpolka Ludovik Vagaja pa v Neretinju v Sibiriji.

Poroke po namestniku (per procuratorem) so zlasti v sedanjem vojnem času pogostne. Ker pa so nekateri župni uradi zahtevali dokaz, da je ženin tisti dan še živ, je c. kr. ministrstvo za deželno bram-

bo izjavilo, da je tak dokaz nemogoč, ker se z bojne-ga polja ne more brzojaviti. C. in kr. apostolski vojni vikarijat vsled tega priporoča, naj nevesta po poroki po najhitrejšem načinu o poroki obvesti ženina s prošnjo, naj čimprej odgovori, da je to obvestilo prejel. Ta odgovor se potem shrani pri poročnih listinah.

* **Podčastnikom-invalidom dovoljeno ostati v vojaški službi.** Cesar je dovolil, da smejo podčastniki-invalidi, ki so postali vsled v vojski dobljenih poškodb za vojaško službo nesposobni, v ozira-vrednih slučajih ostati še nadalje v armadi ter da se jim odkaže bolj lahka vojaška služba, za katero ni potrebna popolna vojaška usposobljenost. O tozadevnih prošnjah odloča vojno ministrstvo.

To bo gotovo pomagalo. V Genovi v Švici so imeli bolgarski visokozemci, ki študirajo v Švici, na Francoskem in na Nemškem zborovanje, na katerem so sklenili jako energično resolucijo. V tej resoluciji, ki so jo poslali v Sofijo, pozivljajo vlado, naj hitro ukrene, da se utrdi in poveča bolgarski državni kredit, da bodo mogli dijaki iz domovine dobljeni denar zamenjati za pravo vrednost, med tem ko je sedaj agio tako velik, da za bolgarski denar, kadar ga zamenjajo, skoro, nič ne dobe.

Stokronski bankovci. Modri stokronski bankovci, ki nosijo datum 2. januarja 1910, se bodo odtegnili iz prometa. Sprejemali se bodo samo do dne 31. maja 1915.

Novo vojne poštne znamke. Poštna uprava je, kakor že znano, prošlo jesen izdati vojne poštne znamke po 5 in 10 vinarjev, ki so se prodajale po 2 vinarja dražje. Izkupiček iz teh preplačil je določen za podporo vdov in sirot padlih vojakov. Prva naklada teh vojnih poštne znamke je skoraj pošla. Ker se je prvim znakom ugovarjalo, da so prevelike, so nove vojne poštne znamke ravno tako velike, kakor navadne poštne znamke po 1 do 35 vinarjev, a so izvršene namesto v podolžni v povprečni obliki. Naklada znaša pri 3vinarski znamki 1 vinar, pri 5 in 10vinarski 2 v in pri 20 in 35vinarski 3 v. Trivinarska znamka kaže pehoto v zakupu, 5vinarska konjiško patroljo, 10vinarska 30.5 cm možnar, ko strelja, 20vinarska dreadnought „Viribus Unitis“, 35vin. pa aeroplan.

Jubilej poštne znamk. Pred 75. leti so uvedli prve poštne znamke, in sicer v Angliji. Dne 6. maja 1840 so pričeli v Angliji prilepljati na pisma prve barvaste kosčke papirja z označbo višine poštne, brez katerih si sedaj sploh ne moremo več predstavljati dopisovanja. Angliji je kmalu sledila Švica, potem pa vse evropske države in države ostalih delov sveta. In tako imamo danes, po 75 letih, okoli 40 tisoč raznih vrst znamk. Nihče ni dovolj bogat, da bi si mogel nabaviti popolno zbirko znamk, ker so nekatere zelo drage.

Promet s poštne nakaznicami v Belgijo. Od 20. maja naprej je dovoljen promet s poštne nakaznicami med Avstrijo in Belgijo pod pogoji, ki veljajo za promet s poštne nakaznicami z inozemstvom.

Odpravljena carina na olje in mast. Finančno ministrstvo je izdalo sporazumno s trgovskim ministrom naredbo, s katero je začasno odpravljena v tostranski državni polovici carina na olje in mast.

Zaloge ovčje volne se morajo oblasti naznaniti. Trgovsko ministrstvo je izdalo naredbo, ki določa, da se morajo vse zaloge ovčje volne oblastveno naznaniti.

Rusija upelje vinski davek. Rusija je upeljala lansko in letošnje leto celo vrsto novih davkov, da pokrije svoje izvanredno ogromne izdatke. Sedaj bo upeljala za celo državo vinski davek, ki bo znašal za navadna vina 1 rubelj 60 kopejk, za peneča vina pa 4 rublje 80 kopejk za eno vedro. (1 rubelj velja v mirnem času 2 K 56 v.)

Danska prepovedala izvoz živine in mesa. Danska, ki je dosedaj izvažala veliko množino živine in mesa v druge države, je sedaj prepovedala izvoz živine in mesa.

Španija prepovedala izvoz ovčje volne. Španija je prepovedala izvoz ovčje volne v vsaki obliki iz Španije.

Izvoz lesa iz Avstrije v Grčijo. Dne 15. maja je odplul grški parnik „Mea Tichi“ iz reškega pristanišča v Patras. Natovoren je bil z 602 tonami lesa. V bližnjem času bo priplulo več grških parnikov v Reko, da natovori veliko množino lesa za Grčijo.

Poljedelski stroji postanejo dražji. Zveza tovarnarjev poljedelskih strojev je sklenila, da bo vnovič zvišala cene poljedelskih strojev in sicer za 10%. Sklep utemeljuje s tem, ker so vnovič poskočile cene za železo.

Konsumna statistika. Sedaj ob vojski živo čutimo, in so to gotovo čutili tudi uradi, kako to na pot hodi, da nimamo zanesljive konsumne statistike. Pri ljudskem štetju se je popisalo število čebelnih panjev in tudi kur; kaj lahko bi se bilo tudi vprašalo, koliko se žita vseje, oziroma koliko pridela. Sicer bi eno štetje najbrže še ne doneslo zanesljivega pregleda. Ako bi se pa stvar ponavljala in po raznih potih iskalo zaključkov štetve, bi bilo mogoče sčasoma dobiti resnične podatke.

Uporaba beguncev za poljedelska dela. Poljedelski minister dr. Zenker je poslal vsem glavnim kmetijskim družbam in organizacijam v Avstriji, razun v Galiciji, Bukovini in Dalmaciji okrožnico glede uporabe beguncev pri kmečkih delih. Minister pravi, da se poljedelci dosedaj pri poljedelskem delu niso v tisti meri posluževali beguncev, kakor bi z o-

zirom na pomanjkanje delavskih moči bilo želeti. Minister vabi kmetijske organizacije, naj pospešujejo v obilni meri načrt vlade, da se begunce vporabi pri delu na kmetih. Naj se o tem tudi prebivalstvo primerno pouči. V ministrijski okrožnici se povdarja, da se tukaj ne gre za one begunce, ki so tekom vojske zbežali iz Galicije, ampak vlada ima v mislih le one kmečke delavce, ki so pred začetkom vojske kot izvežbani poljedelski delavci bili zaposleni v Nemčiji, na Danskem, v Švediji, Avstriji in drugih deželah, a se sedaj ne bodo več mogli vrniti v svoj domači kraj in jih je vlada morala spraviti z drugimi begunci vred v osrednja taborišča.

Ne prodajajte živine „počez.“ Posestnik v mariborski okolici je prodal mesarju svoje vole za 2800 kron. Bil je izredno vesel, da je dobil toliko denarja za odvišna živinčeta. Prejšnja leta bi dobil za nju k večjemu 1100-1200 K. Predno pa je vole izročil mesarju, jih je dal stehitati: vola sta tehtala 1520 kg. Mesar mu je pred kupitjo obljubil 2 K za kilogram žive teže. Posestnik je torej dal svoje vole za 240 K prepoceni. Pazite!

Orehi. Iz Slov. goric se nam poroča, da so letos orehi v hribih večinoma brez cvetja, medtem ko so na pobočju hribov in v dolinah polni cvetja.

Prazgodovinsko velikansko okostje. Pri kopanju v rudniku za petrolej v bližini Los Angelesa v Južni Ameriki so našli na okostje glave prazgodovinske živali bizona-vola. Izkopano okostje glave je največje, kar so jih sploh dosedaj izkopali, kajti dolžina izkopane lobanje znaša 2 m in 60 cm. Visokost živali je potemtakem znašala 5 do 7 m, dolgost pa najmanj 18 do 22 m.

Kaznovana nečimurnost. Iz nemških listov posnemamo: V nekem kraju na Nemškem so si dame iz takozvanih „boljših“ krogov okupirale skoro vsa mesta pri Rudečem križu, pravega dela pa kljub svoji dobri volji niso pokazale, ker kdor ni navajen delati doma, tudi za druge resnično delal ne bo. Vojaški zdravniki so kmalu spoznali, da ranjenci od teh dam nimajo posebne koristi in da bi bilo bolje, da so odličnejše dame to delo prepustile ženam in dekletom iz meščanskih in delavskih slojev, ki so vajene vsakega dela. Kaj je za tem napravil neki vojaški zdravnik? Povabil je skupaj vse gospe in gospodične iz vseh slojev prebivalstva ter jih nagovoril: One gospe in gospodične, ki bi želele streči samo častnikom in opravljati le lažja dela in biti navzoče le pri sprejemih, naj stopijo na levo stran. Hipoma je bilo polno neznanih gospodičen in finih gospej na levi strani. In zdravnik se jim je poklonil in dejal: Gospe in gospodične na levi strani, jaz vas ne potrebujem, za naše delo potrebujem one, ki so pripravljene za vsako delo in ki mi že tako dajo garancijo, da bodo svoje delo radi dela samega hitro in točno opravile. — S to rešitvijo so bili vsi zadovoljni: zdravniki in ranjenci!

Bežala pred Napoleonom, bežala pred Hindenburgom. Iz mesta Grođ-Ziska so pobegnili vsi židje v Varšavo, ko se je bil začel Hindenburg bližati temu kraju. Med begunce se je nahajala tudi neka 110 letna babica Josipina Boruhova. Zanimivo je, da je pred 100 leti jednako bežala pred vojno in sicer pred Napoleonom.

* **Binkoštni promet na južni železnici.** Vodstvo južne železnice naznanja, da bodo vozili o binkoštnih praznikih sledeči vlaki: Dne 22. maja: **Gradec — Maribor:** vlak štev. 53, odhod iz Gradeca ob 7. uri 40 minut zvečer, prihod v Maribor ob 9. uri 23 minut zvečer. **Vlak štev. 39, odhod iz Gradeca ob 2. uri 42 minut popoldne, prihod v Maribor ob 4. uri 24 minut popoldne.** **Maribor — Gradec:** **Vlak štev. 38, odhod iz Maribora ob 7. uri 2 minut zjutraj, prihod v Gradec ob 8. uri 54 minut dopoldne.** Dne 23. in 24. maja: **Gradec — Maribor:** **Vlak štev. 39, odhod iz Gradeca ob 2. uri 42 minut popoldne, prihod v Maribor ob 4. uri 24 minut popoldne.** **Vlak štev. 53, odhod iz Gradeca ob 7. uri 40 min. zvečer, prihod v Maribor ob 9. uri 23 minut zvečer.** **Maribor — Gradec:** **Vlak štev. 38, odhod iz Maribora ob 7. uri 2 minut zjutraj, prihod v Gradec ob 8. uri 54 minut predpopoldne.** **Maribor — Ruše:** **Vlak štev. 419a, odhod iz Maribora ob 2. uri 18 min. popoldne, prihod v Ruše ob 2. uri 48 minut popoldne.** **Ruše — Maribor:** **Vlak štev. 414b, odhod iz Ruš ob 7. uri 8 minut zvečer, prihod v Maribor ob 7. uri 39 minut zvečer.** Dne 25. maja bo vozil med Mariborom in Gradcem še tudi vlak štev. 38. (Odhod in prihod kakor v prejšnjih dneh.)

Gradec. V splošni bolnišnici je umrl dne 18. t. m. ravnatelj Julij Glowacki, star 68 let. Pokojnik je bil profesor v Ptuj, vodja dvojezičnih gimnazijskih razredov v Celju in nazadnje ravnatelj mariborske gimnazije. Bil je odličen poznavalec naravoslovja ter pisatelj slovenskih naravoslovnih knjig.

Pogreb ĳ Julija Glowacki, bivšega ravnatelja na c. kr. gimnaziji v Mariboru, bil je včeraj v Gradcu, na pokopališču sv. Petra. Udeležilo se ga je mnogo ravnateljev in profesorjev graških srednjih šol; deželni šolski svet sta zastopala nadzornika dr. Tummser in dr. Rosenberg. Od mariborske gimnazije se je pogrebu udeležil profesor dr. Anton Medved z deputacijo višjegimnazijskih dijakov.

Maribor. Dne 17. t. m. se je poročil stotnik pl. Sauer od 20. polka poljskih topov z gđ. Elzo Prull, hčerko tukajšnjega lekarnarja Prulla. Poroka se je vršila v stolni cerkvi.

Maribor. Dne 18. t. m. se je pripeljal v Maribor deželni šolski svetnik dr. Peter Končnik, da nadzoruje tukajšnje mestne in okoliške šole. Govori se, da se bo v kratkem času nehalo s poukom na vseh tukajšnjih mestnih javnih šolah, ker se bodo uporabili šolski prostori za vojaške namene.

Maribor. Umrl je prejšnji mariborski pastor g. Jožef Goschenhofer. Bil je miren, tolerantan človek ter je vedno obsojal konfesionalne hujskarije.

Maribor. Včeraj dne 20. maja je okrog 7. ure zvečer prihrumelo nad naše mesto in okolico veliko neurje z nalvom in točo. Rž je na njihva močno potlačena; škoda je tudi v vrtovih precej velika.

Maribor. V zadnjem tednu je bilo v našem mestu 6 slučajev legarja, 4 slučajih škrlatice, 1 slučaj davice in 2 slučajaja otrpnjenja tilnika.

Maribor. Vnet član J. S. Z. Anton Štruel, ki služi kot vojak na južnem bojišču, piše svojemu prijatelju, da so naše čete, ki stojijo ob srbski meji, na boj do dobra pripravljene in komaj čakajo trenutka, da udarijo. Izpočile so se skozi zimo izborna ter so si nabrusile in močno namazale orožje.

* **Ruška kočja se otvori binkoštni teden.** Oskrbovanje je prevzela zopet turistom znana gospa Ivana Sernčeva. Na Binkoštni ponedeljek je pri Sv. Anehu prvi cerkveni shod. Pridite, prijatelji božje narave, v višave, da nekoliko pozabite gorje sedanjih časov!

Dragučova pri Mariboru. Tukajšnji posestnik Ivan Pavalec je daroval za vojne namene zvon, težek 80 kilogramov in ga je še sam pripeljal na zbirališče v Krčevski šoli.

* **Sv. Lovrene nad Mariborom.** Tekom štirinajstih dni je neizprosna smrt oropala dve ugledni družini dobrih mater in skrbnih gospodinj. Dne 29. aprila smo pokopali Nežo Fišinger, p. d. Petrejevo, posestnico v trgu, mater c. kr. okrajnega sodnika gosp. dr. Jožefa Fišingerja. Dne 13. t. m. pa smo spremljali k zadnjemu počitku Marijo Vezjak, p. d. Karlatečvo, kmetico na Rotenbergu. V obe hiši zahaja „Sl. Gospodar“ že mnogo let. Spoštovanim družinam odkritosrčno sožalje!

Sv. Lovrene nad Mariborom. Mnogo naših mož in fantov se nahaja na raznih bojiščih, tudi ujetih je mnogo. O nekaterih pa smo že dobili poročila, da so morali žrtvovati svoje mlado življenje na oltar domovine. Prvi, o katerem je došlo zanesljivo tozadevno poročilo, je Frano Pečovnik p. d. Rebernikov. Ležal je tri dni težko ranjen na bojišču brez vsake pomoči. Drugi, Peter Ačko, je umrl v ptujski bolnišnici na posledicah prehlajenja na bojišču; Huber Franc pa radi hudih ozeblin v neki bolnišnici na Moravskem. Mihael Schweiger, p. d. Kožičev, je prišel na mino, ki se je razpočila; umrl je vsled težkih poškodb. Več navidezno mrtvih pa je ostalo pri življenju onstran Urala; dva sta bila tudi med trdnjavsko posadko v Przemyslu, kojih usoda je doslej neznan. Henrik Medved je bil odličen na severnem bojišču radi izrednega junaštva s srebrno kolajno prvega razreda. Sentilovrenski Slovenci mu kot vnetemu sotrudniku pri naših prireditvah iskreno čestitamo!

Ruše. Dne 16. maja je na Smolnidu umrl po dolgi mučni boleznici, ki si jo je vsled rane in vojnih težav nakopal na severnem bojišču, mladi posestnik Jožef Pečovnik. Rajni se je lansko leto dne 13. julija poročil z Josipino Lamprecht in se je potem preselil na nevestin dom. Oče rajnega je spoštovan veleposestnik in župan na Rotenbergu, župnije St. Lovrenc nad Mariborom. Dne 27. julija, torej že 14 dni po poroki, je bil rajni Jožef poklican pod orožje. Udeležil se je bojev pri Grodeku in drugod. Dne 11. septembra je bil težko ranjen v nogo. Nato se je dolgo časa zdravil na Ogrskem, odkoder se je jeseni bolan vrnil na dom. Pogreb se je vršil dne 18. maja ob izredno obilni udeležbi. Rajni je bil odličen naš pristav, agitator in sotrudnik naših listov. Bodi mu slovenska zemlja lahka!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Kakor je že nekatere kraje na Sp. Stajerskem obiskala letos toča, tako je tudi dne 3. maja obiskala del naše župnije. Padlo je je toliko, da je kar pobelila tla. Sreča v nesreči je bila ta, da je padala toča med dežem, in da je prostor, ki je bil prizadet po toči, le majhen. — Dne 23. aprila so nabirali učenci tukajšnje ljudske šole pod vodstvom svojih gg. učiteljev od hiše do hiše kovine za vojaške potrebe. Nabrali so raznih kovinastih predmetov v vrednosti 600 kron. Za naše razmere gotovo lepa zbirka. Nekaj dni prej pa so pobirali v našem trgu razne kovine v vojne svrhu otroci nemške šole pri Sv. Lenartu.

* **Sv. Jurij ob Ščavnici.** Strajnsak Franc iz Rožičkega vrha, od mladih let, ko je zapustil klop ljudske šole, naročnik našega „Slovenskega Gospodarja“, piše od zadnjega poročila z dne 21. decembra zopet dne 10. marca, da je kot bojevnik na severnem bojišču, sedaj ruski ujetnik v Askabađu, Akasag-Kapaka, 12 zdopna poma Zakaspia, Centralna Azija, in da je sedaj premeščen v Kara-Kalo, odkoder piše naslednje: Draga žena in ljubi otroci! Prisereno Vas vse pozdravljam in naznamim, da so nas sedaj v Kara-Kalo preselili. Godi se nam . . . dobro, zdrav še sem, novega pa ne izvem ničesar. Tudi pisma še nisem nobenega sprejel. Piši mi, ljuba žena, kratko na karto, da vem, če ste še živi. Še jeden pozdrav in vsakemu jeden poljub od Vašega Vas vse ljubečega

Franc Strajnsak, Biro: Petrograd. Punkt: Kara-Kala, Azija, Zakaspija.

Središče. Dne 14. t. m. se je pritepel čez hrvaško mejo stekel pes v naš trg. Zasedovali so ga obroženi kmetje in žandarji. Zunaj trga je pes ugriznil kmetico Marijo Kirič, mater devetero otrok, katerih oče je sedaj na bojišču. Psa so celi dan zasledovali, a ga niso mogli dobiti. Dne 15. maja je pes zopet izginil. Še le soboto popoldne se je posrečilo g. stražmojstru Krepelnu in železničarju Čučku, da sta z dobromerjenimi streli psa ustrelila.

* **Ptuj.** Ptujsko c. kr. okrajno glavarstvo je izdalo ukaz, da se ne smejo jajca in surovo maslo pošiljati iz glavarstva ven v druge kraje. Vsled tega je cena jajcem padla.

* **Celje.** V pisarno g. dr. Benkoviča, odvetnika v Celju, vstopi kot namestnik g. dr. Ivan Mazek, bivši predsednik slov. kat. dijaškega društva „Danica.“

Celje. Poštni asistent Karl Očko je na lastno prošnjo prestavljen iz Judenburga v Celje.

Celje. V mestu in okolici kroži veliko število ponarejenih bankovcev, zlasti dvekranskih bankovcev, in mnogo oseb, ki so hotele plačati davke in obresti, je imelo pri tem že občutno škodo. Ponarejeni dvekranski bankovci so tako okorno izdelani, da se od pristnih prav lahko razlikujejo, ker so zlasti precej svetlejšee barve.

Celje. Profesor tukajšnje gimnazije dr. Alojzij Maček se je poročil v soboto, dne 15. t. m., v Gradcu z gospodično Jerico Ungar, hčerko štabnega zdravnika dr. Dagoberta Ungar.

Celje. Dne 11. in 15. maja je iz celjskega okraja odpotovalo 217 rusinskih beguncev v Gmünd na N. ž. Avstrijskem. V našem okraju ni sedaj nobenega rusinskega begunca več.

Celje. V nedeljo, dne 16. maja, je umrla Marija Senica, rojena Cvetko, soproga tukajšnjega meščana Maksa Senica.

Celje. V našem mestu je bilo, kakor pravi uradni izvid, v zadnjem tednu 9 oseb bolnih na legarju in 2 na davici. Dve osebi pa sta umrli za legarjem. V občini Marija-Gradec pri Laškem trgu pa se je pojavila davica, obbolele so na novo 3, umrla pa je 1 oseba.

Celje. Tukajšnji brivci so sklenili na bankošt in pondeljek, na Stefanovo ter na velikonočni pondeljek imeti brivnice zaprte.

Mozirje. Občinski urad v Mozirju je dne 29. marca 1915 prejel nepodpisano pismo, v katerem se prosi, naj se razglasi, da se je pred več leti na mozirsk. trgu našla večja svota denarja in naj se lastnik oglasi. Oblasti so poizvedovale po piscu in ga našle v osebi nekega duhovnika, ki pa vsled spovedne tajnosti ne sme povedati, kdo je našel denar. Kdor je tedaj izgubil denar, naj se oglasi pri orožniški postaji v Mozirju.

Slovenjgradec. Dne 15. t. m. je umrl v Gradcu bivši župan v Slovenjgradu, inženir Henrik Potošchnig, v 51. letu svoje starosti. Pokopan je bil na mestnem pokopališču v Slovenjgradu.

Zidani most. Boča vsled napačno postavljene signala je zavozil v torek zvečer okrog 11. ure dunajski poštni vlak ravno pred postajo v tovorni vlak in razbil 8 tovornih vozov. Potniki v poštne voze so k sreči ušli s samim strahom. Nastala je prometna ovira, vsled katere so potem imeli ponočni vlaki zamude.

Pišce pri Brežicah. Vinogradi že krepko zelene in pričeli bodemo s škropljenjem. Delo gre pri večjih posestnikih počasi od rok, ker ni delavcev; moški delavci stanejo sedaj do 3 K 60 v na dan ter se jim še mora dati hrana. Vina iz leta 1914 leži še tu in v sosednjih Sromljah (dosti po kleteh; cena je sedaj 44—50 K. Veliko težavo bodemo imeli letos tudi s košnjo.

Brežice. Okrajno glavarstvo je odredilo, da je le tistim živinskim prekupecem dovoljeno izvažati živino iz okraja, ki se izkažejo z tozadevnim poverljivim listom, ki ga izdaja okrajno glavarstvo in vojaška oblast.

Žrebanje velike loterije Slovenske Straže v korist ubogim otrokom, vdovam in sirotam padlih junakov in invalidom že dne 31. maja. Takoj kupite srečke!

Zadnja poročila došla v petek dne 21. maja.

Italijanske zahteve.

Italijanski finančni minister Luzatti je napram rimskemu dopisniku kodanjskega lista „Nationaltende“ naznanil sledeče zahteve, ki jih je stavila Italija Avstriji.

Italija takoj zasede celo južno Tirolsko in Istro s Trstom, Polo in Reko vred, kakor tudi več otokov ob Adriji;

Avstrija mora odstopiti Italiji mornariške postaje ob dalmatinski obali;

Avstrija se mora odreči vsakemu direktnemu in indirektnemu vmešavanju v zadeve Srbije;

Avstrija se mora odreči vsaki balkanski politiki, ki bi bila škodljiva italijanskim koristim; priznati mora, da Italija svoje koristi v izhodnem Sredozemskem morju proti Turčiji skupno z državami trojnega sporazuma svobodno izvaja in končno mora Avstrija priznati svobodne razprave na bodočem mirovnem kongresu, za katerega si Italija že sedaj pridržuje pravico, da bo podpirala želje Srbije in Belgije.

Te zahteve so naravnost blažne!

Italijanska zbornica za vojsko

Dvorana je natlačeno polna, navzočih je 480 poslancev. Na tribunah sedijo člani diplomatskega zbora, med njimi poslaniki Združenih držav Severne Amerike, Anglije, Francije, Rusije in Japonske, senatorji in bivši italijanski poslanci. Ko se je prikazal v zbornici tudi D'Annunzio, mu je začela ploskati cela zbornica, izvzemši socialisti. Navzoče so tudi vse politične osebe, izvzemši Giolitti. Točno ob 2. uri popoldne vstopi v dvorano predsednik zbornice, Marcora. Zbornica mu prireja navdušene ovacije. Vsi poslanci, izvzemši 45 socialistov, vstanejo in zakličejo: „Živela predsednik!“ Na galerijah vse ploska. Kmalu nato vstopi v dvorano italijansko ministrstvo, na čelu mu Salandra. Od vseh strani zadoni: „Živela vojska!“ „Živela kralj!“ S klici: „Živela Italija!“ je doseglo navdušenje v zbornici svoj vrhunec.

Po prečitaniu in odobrenju zapisnika zadnje se je predložil Salandra zakonski načrt, v katerem se določa, da se podeljujejo vladi za slučaj vojske izvanredna pooblastila.

V imenu vlade je podal nato ministrski predsednik Salandra izjavo, katero je sprejela zbornica z navdušenimi klici: „Živela Italija!“, „Živela vojska!“. Le socialisti so ostali mirni na svojih prostorih.

Ministrski predsednik Salandra je nato predlagal, da se imenuje odsek, ki bo sklepal o vladnih predlogih in je prosil zborničnega predsednika, da določi člane odseka. Odsek naj predloži vladi še danes svoje sklepe. Predlog Salandre je bil sprejet.

Minister zunanjih zadev, Sonnino, je predložil zbornici „zeleno kujigo“.

Poslanci, kakor tudi galerija, so nato priredili Salandri navdušene ovacije.

Predsednik zbornice, Marcora, je nato naznanil imena poslancev, katere je poklical v odsek. Več poslancev se je nato podalo k ministrom in jim prirejalo burne čestitke.

Salandrov govor v zbornici.

Ministrski predsednik Salandra je potem, ko je predložil imenom vlade predlog za izvanredna pooblastila za slučaj vojske, podal vladno izjavo, v kateri je tudi rekel:

Ultimat, katerega je avstro-ogrsko monarhija v juliju l. 1914 stavila Srbiji, je z enim udarcem uničil učinek dolgoletnega truda, in sicer s tem, da je kršil (!) pogodbo, ki je vezala Italijo z Avstro-Ogrsko. Ultimat je kršil našo medsebojno pogodbo tudi v stvarnem oziru s tem, da je bil njegov cilj, spremeniti kočljivi sistem teritorialne posesti in upliva, ki je dosedaj obstojal na Balkanu, v našo škodo. Pa hujše kot prva in druga točka ultimata je bilo to, da se je s tem ultimatom kršil in potlačil duh, ki ga je vsebovala medsebojna pogodba. Kajti s tem, da se je razvnela strašna svetovna vojska naravnost proti našim (italijanskim) koristim in občutkom, se je raztrgalo ravno, težje, za katero bi naj jamčila naša zveza. Vojska je povzročila, da se je v Italiji razvil z nepremagljivo silo načrt italijanske narodne izpopolnitve.

Kljub temu se je italijanska vlada trudila več mescev s potrpežljivostjo (?!), da bi našla pot do poravnave, ki bi naj zopet privedla do tega, da se obe državi zjedinita glede vprašanja pravice do obstoja, katera (edinost) je po ultimatu izginila. Medtem so se morala pogajanja omejiti ne samo z oziranjem na čas, ampak tudi glede vsebine, da se tako ne bi skupnosti kakor tudi čast naše dežele kršila. Rad tega in da se vzdržijo najvišji naši cilji, je bila kraljeva italijanska vlada prisiljena, da je dne 4. maja odtegnila cesarsko-kraljevi avstro-ogrski vladi vse svoje pogodbene predloge ter odpovedala zvezno pogodbo in izjavila, da si pridržuje svobodne korake glede svojega nadaljnjega postopanja.

O svojih nadaljnjih korakih, o zvezi s tropsporazumom je govoril zelo prikrito. Pozival je vse poslance k edinosti in slogi ter sklenil govor s klicem: Živela kralj: Živela Italija!

Kako mislijo na Dunaju.

Potek včerajšnjega zasedanja italijanskega državnega zbora v tukajšnjih političnih krogih ni nikogar iznenadil, ker se po dogodkih zadnjih dni ni moglo nič drugega pričakovati. Vojska še sicer ni formalno izbruhnila, toda prihodnje ure se pričakujejo s popolno mirnostjo in zaupanjem. Prevladuje mnenje, da se bodo diplomatske zveze prekinile že bodoče dni, če ne bodoče ure.

Italija izgnala Srbe in Hrvate.

Dopisnik ruskega lista „Biršewija Wjedomosti“ poroča iz Niša: Semkaj je došla vest, da je Italija izgnala vse Hrvate in Srbe, ki so od začetka vojske prebivali v Italiji. Med izgnanci se nahaja tudi znani srbski počobar Mestrovich.

Grška proti Italiji.

Iz Aten se poroča: Tukaj vlada silno razburjenje radi zadržanja Italije, katero je obrnjeno tudi proti grškim interesom. Že prihodnje dni se bodo vršila posvetovanja, kako se naj Grčija odloči.

Kaj pravi Srbija

Uradno poročilo srbske vlade pravi o zadevah, ki se dotikajo najnovejših dogodkov: Tudi ona vest ne odgovarja resnici, da se je zaradi jadranskega vprašanja doseglo med Italijo in Srbijo sporazumljenje. Tudi je neresnično, da bi dobila Srbija poročilo o pogodbi med tropsporazumom in Italijo.

Srbi proti Italiji.

Ker zahteva Italija Istro in Dalmacijo, postaja razburjenje srbskega časopisja in vseh poluradnih srbskih listov vedno večje. Glasilo srbske vlade „Samouprava“ piše: Težko verjetno je, da bi posegla Italija ob strani tropsporazuma v sedanjo svetovno vojsko pod pogoji, ki bi poteptali v blato pravi vojni namen tropsporazuma, to je, nova ureditev državnih razmer v Evropi na podlagi narodnostnega principa. Če bi pa tropsporazum sprejel nečuvane, proti Jugoslovanom naperjene pogoje Italije, tako, da bi dobila Italija na Balkanu tisto vlogo, kakor jo je imela doseglj Avstrija, potem bi moral Jugoslovani zgrabit po samopomoči in bi morali vse nakane, naperjene proti njim, odbiti z vsemi sredstvi brez ozira.

Promet v italijanskih pristaniščih ustavljen.

Že od dne 16. maja ni zapustila nobena italijanska trgovska ladja pristanišča, v katerem je bila zasidrana. Vse italijanske paroplovne družbe so ustavile na povelje vlade v vseh italijanskih pristaniščih ves osebni in tovorni promet. Pristanišče v Genovi je vlada popolnoma zaprla tudi za promet nevturalnih držav.

* „Premišljevanja o božjem Srcu Jezusovem.“ Času pismena knjiga, ki jo je spisal o. Marijofil Holeček, frančiškan. Cena K 1.20 za broširan, K 2 za vezan izvod, po pošti 20 v več. Katoliški narodi vesoljnega sveta se oklepajo vedno tesneje božjega Srca Jezusovega. Tudi Slovenci smo se božjemu Srcu že pred leti posvetili; to posvetitev smo že mnogokrat obnovili; na posebno slovesen način se je pa zgodilo te letos, ko nam je prinesla vojska toliko žalosti in trpljenja in smo še močneje začutili potrebo, da nam odpre to srce neusahljive zaklade svoje ljubezni in svojih dobrot. Kdor se bo utopil v pristržna premišljevanja, ki jih podaje ta knjiga, bo našel v njih neusahljiv vir tolažbe in utehe. Ta dragocena knjiga naj se torej hitro razširi ter prinese mir in tolažbo v vse slovenske domove. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v vseh frančiškanskih samostanih ter v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

* Slovenska županstva so v prvi vrsti poklicana, da name Slovenske Straže, ki jih ima s svojo veliko loterijo, podpro v kolikor mogoče največji meri. Upamo, da vsak slovenski župan, vsak slovenski občinski svetovalec, ki bo te vrstice bral, takoj v svoji občini vse potrebno ukrene, da bo njegova občina se v prvi vrsti zablížčala med onimi, ki razumejo sedanji položaj.

Drva suha, mehka ali pa tudi trda, in sicer 10 ali 12 meterskih sežnje, kupi takoj tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Kdor jih ima, naj se oglasi!

Ranjeni, padli in ujeti.

Domobranski pešpolk štev. 26:

Mrtvo moštvo:

Antolovič Franc, pešec, Brežice;
 Cvahte Ignacij, korporal, Konjice;
 Gosjak Janez, pešec, Konjice;
 Hrašovec Matija, poddesetnik, Ljutomer;
 Kovačič Anton, pešec, Brežice; Kukovič Franc, pešec, Celje;
 Leben Janez, pešec, Celje okolica; Lorber Franc, Selnica na Dravi;
 Maček Jožef, poddesetnik;
 Novak Jakob, pešec, okolica Celje;
 Pušnik Franc II, pešec, Brežice;
 Ramsak Jožef, pešec; Rus Janez, desetnik, Ptuj okolica;
 Strenčič Franc, desetnik, Bizeljsko; Topotnik (Topolnik) Franc, pešec, Ljutomer; Trstenjak Franc, pešec, Šalovci;
 Veber Janez, pešec, okolica Celje; Verstovšek Jožef, pešec, Brežice; Vivot Franc, četovodja, Konjica;
 Wieser Aleksander, pešec, Maribor;

Ranjeno moštvo:

Apotekar Franc, poddesetnik;
 Breznik Janez, pešec;
 Čapek Jožef, pešec; Cihal Anton, pešec; Cizej Alojzij, korporal;
 Draksler Ciril, narednik; Drugovič Franc, pešec;
 Fekonja Konrad, pešec; Fekonja Martin, pešec;
 Jamsk Franc, pešec; Jevnik Jožef, pešec; Jezernik Karol, pešec;
 Kaluža Ljudovik, pešec; Klement Alojzij, pešec; Kobale Janez, pešec; Križan Ferdinand, korporal; Križan Alojz, pešec;
 Kudler Peter, pešec;
 Maurer Karol, pešec;
 Nadložnik Jakob, korporal; Nemeč Franc II, pešec; Neubauer Anton, pešec;
 Odlazek Franc, pešec; Ozimič Franc, četovodja;
 Paulič Jožef, pešec; Pavalec Konrad, pešec; Pencl Franc, pešec; Pobežin Jakob, pešec; Polanc Anton, desetnik; Požgan Jožef, pešec; Pukl Karol, desetnik; Pušnik Franc, korporal; Pustoslemšek Martin, pešec;
 Ramšek Valentin, pešec; Romih Vid, pešec;
 Schemeth Andrej, četovodja; Šeško Janez, korporal; Sivka Jožef, poddesetnik; Skamljic Tomaž, pešec; Skerbec Vinko, pešec; Skerbinšek Janez, pešec; Skoberne Franc, pešec; Smolar Franc, pešec; Stadlman Friderik, korporal; Straus Jožef, korporal; Strohmaier Alojzij, frajtar;
 Tuš Janez, pešec;
 Vouk Franc, pešec; Vadelka Štefan, korporal;
 Zach Janez, četovodja; Žumer Martin, pešec; Zupane F., pešec; Zupanc Janez, pešec.

Ujeto moštvo:

Bračič Jožef, pešec;
 Guček Jožef, pešec;
 Knuplež Albert, pešec.

Domobranski pešpolk štev. 27:

Mrtvo moštvo:

Ačko Anton, pešec;
 Bizjak Anton, pešec;
 Dolenc Janez, pešec; Drnovšek Martin, pešec;
 Gaberšček Jakob, pešec;
 Hribernik Engelbert, pešec;
 Izlakar Karol, korporal; Jaklič Janez, pešec;
 Klemenc Matevž, pešec;
 Močnik Anton, pešec;
 Pirc Janez, pešec;
 Šinkovec Matija, pešec;
 Tekavec Filip, korporal;
 Ule Ferdinand, pešec;
 Zarnik Janez, pešec.

Ranjeno moštvo:

Blatnik Karol, pešec;
 Čizman Franc, pešec;
 Glad Matija, korporal; Golob Janez, pešec;
 Klemenčič Lovro, pešec; Kokol Anton, frajtar; Kovačič Rudolf, narednik;
 Mramor Alojzij, pešec;
 Novak Karol, pešec;
 Pleško Franc, pešec;
 Vodošek Filip, pešec; Vodopivec Franc, pešec;
 Železnik Jožef, pešec; Žibert Jožef, pešec; Zupančič Anton, pešec.

Ujeto moštvo:

Bajc Andrej, pešec; Belec Janez, pešec; Berce Jakob, četovodja; Bernik Martin, pešec; Bogataj Janez, pešec; Bogataj Jožef, pešec; Bratuša Franc, pešec; Brus Leopold, pešec;
 Cek Anton, pešec; Cerar Karol, pešec; Černe Anton, pešec; Černivec Anton, pešec; Černivec Franc, frajtar;
 Deleja Anton, pešec; Drnovšek Jožef, pešec;
 Golob Andrej, pešec; Golob Anton, pešec;
 Habjan Valentin, pešec;
 Jereb Janez, pešec;
 Klemenčič Anton, pešec; Kohne Franc, častniški sluga;
 Kogovšek Franc, pešec; Koren Andrej, pešec; Koren Jožef, pešec; Košir Alojzij, korporal; Krašovec Evgen, pešec; Krejčič Janez, četovodja;
 Leskovšek Janez, pešec; Lovšin Janez, pešec;
 Muc Janez, pešec;
 Novak Janez, pešec;
 Perkič Alojzij, pešec; Pinter Anton, pešec; Plahuta Alojzij, poddesetnik; Plahutnik Franc, pešec; Praznik Anton, pešec;
 Samec Anton, pešec; Sedmak Avgust, pešec; Setina Avgust, pešec; Simončič Franc, pešec; Skok Jožef, pešec; Slatinšek Jožef, pešec; Šorli Rudolf, pešec; Strašek Anton, pešec;
 Štropnik Rudolf, desetnik; Štrukelj Avgust, pešec;
 Tavrtinek Jakob, častniški sluga;
 Vidmar Franc, pešec; Volarič Jožef, pešec; Vrhovnik Fr., pešec;
 Zajc Viktor, pešec; Znidarič Štefan, pešec; Žumer Fr., pešec; Zupančič Rudolf, pešec.

Razni:

Priimenih brez označbe ali mrtvi ali ujeti, se gre za ranjence.
 Augustinčič Franc, 3. pionirski bataljon, Brežice; Anžič Štefan, praporščak, 27. pešpolk;
 Bošković Nikolaj, kadet, 27. pešpolk, mrtev; Božič Jakob, praporščak, 27. domobranski pešpolk, ujet;
 Fuks Tomaž, poročnik, 22. pešpolk, mrtev;
 Konrad Henrik, nadporočnik, 27. pešpolk, mrtev; Kovač Andrej, praporščak, 101. pešpolk;
 Maček Franc, obratni strojevodja, ujet;
 Papež Jožef, poročnik, 75. pešpolk; Patoh Aleksander, kadet, 19. pešpolk; Peršič Jožef, poročnik, 27. domobranski pešpolk, ujet.

Pešpolk štev. 87:

Ranjeni častniki:

Bank Franc, kadet; Neutsch Jožef, nadporočnik; Notar Viktor, praporščak; Predikaka Ivan, kadet; Reuss Karol, stotnik;

Moštvo:

Priimenih brez označbe ali mrtvi ali ujeti, se gre za ranjence.

Acinovec Martin, pešec; Ajdnik Viktor, pešec; Ajdovnik Franc, pešec; Augustinovič Janez, korporal;
 Bazac Janez, pešec; Bevc Anton, pešec; Birza Jožef, pešec, mrtev; Blagovič Alojzij, korporal, mrtev; Blatnik Franc, pešec; Bobek Anton, pešec, mrtev; Bolhinec Martin, pešec, mrtev; Božič Feliks, korporal, mrtev; Bračun Anton, pešec; Bratkovič Anton, pešec; Brajkovič Franc, pešec; Bračina Franc, pešec, mrtev; Bratuša Tomaž, pešec; Brljavac Jurij, pešec; Fran Brovc, pešec; Bučer Jožef, pešec, mrtev;
 Cafuta Jakob, pešec; Cargo Janez, pešec, mrtev; Ciglar Jožef, pešec, mrtev; Cizej Viktor, poddesetnik, mrtev; Cossetto Anton, pešec; Cupin Jožef, pešec; Cvenk Boštjan, pešec, mrtev; Demšič Jožef, pešec; Dellabernadina Julij, pešec; Deželak Edvard, pešec; Dobič Alojzij, pešec; Dobovišek Mihael, pešec; Dobravc Franc, poddesetnik; Dobrina Anton, pešec; Dolar Jakob, pešec;
 Farkaš Janez, pešec; Faršnik Janez, pešec; Ferenc Ferdinand, poddesetnik; Ferme Nikolaj, pešec; Filipič Franc, pešec, mrtev; Florian Severin, pešec; Frankeš Mirko, pešec, mrtev; Fuk Karol, pešec; Furlan Peter, pešec;
 Galuf Anton, pešec; Galun Anton, pešec, mrtev; Germ Mihael, poddesetnik; Glušič Anton, pešec; Goldman Franc, stabni narednik; Golob Janez, pešec; Gorjanc Anton, pešec; Gorjup Jožef, pešec; Grabner Franc, pešec, mrtev; Grandenti Grisol, pešec; Grdina Anton, pešec, mrtev; Gulič Alfonz, pešec; Hebar Janez, pešec; Hochkraut Anton, poddesetnik; Holc Franc, pešec; Horjak Jožef, pešec; Horvatin Ignacij, pešec; Hrastnik Franc, pešec;
 Issek Luka, pešec;
 Jadulin Jožef, pešec, mrtev; Jelen Anton, pešec; Jelen Franc, pešec; Jereb Jožef, pešec; Jezovšek Karol, pešec; Jan. Jogan, pešec; Jurac Anton II, pešec;
 Kanalec Franc, pešec; Kaučič Franc, pešec; Kekec Jož., pešec; Klančnik Ferdinand, pešec, mrtev; Klemenčič Vavlar, pešec; Klinaur Jurij, pešec; Kobale Luka, pešec; Kodrun Val., pešec; Kofol Anton, pešec; Kögler Franc, poddesetnik; Kokelj Rudolf, pešec; Kokot Jožef, poddesetnik; Kokoter Janez, pešec; Kos Janez, pešec, ujet; Kosi Janez, desetnik; Kozina Matija, poddesetnik, mrtev; Kozole Janez, pešec, mrtev; Kostanjšek F., pešec, mrtev; Kostevc Janez, pešec; Kostevšek Anton, pešec; Kovačič Janez, pešec; Kovše Anton, pešec; Kragl Gašpar, pešec, mrtev; Krajec Janez, pešec; Krasna Janez, pešec; Kreft Henrik, titularni narednik; Kretzenbacher J., pešec, mrtev; Krpan Pavel, pešec; Kuder Martin, desetnik; Kure Andrej, pešec, mrtev;
 Laibacher Reinhold, pešec; Legvart Viktor, pešec, mrtev; Lesjak Franc, pešec; Lister Avgust, pešec; Lipar Andrej, pešec, mrtev; Lip Anton, pešec; Lizul Jakob, pešec; Ločičnik F., pešec; Lorenci Peter, pešec, mrtev; Lozy Rafael, pešec, mrtev; Lupše (mli Le) Alojzij, pešec, mrtev; Lužar Jožef, pešec, mrtev; Lužar Karol, pešec, mrtev;
 Maček Karol, pešec; Mohorčič Janez, pešec; Majal Jožef, pešec; Malgej Jožef, desetnik, mrtev; Manfredos Anton, pešec; Maurič Janez, pešec; Marek Jožef, poddesetnik; Marolt Matija, pešec; Mastnak Alojzij, pešec, mrtev; Matko Franc, korporal; Matko Alojzij, korporal; Mazi Anton, frajtar; Mazil Rudolf, pešec, mrtev; Menart Janez, pešec; Meršnik Janez, pešec, mrtev; Merzdovnik Franc, pešec, mrtev; Metličar Franc, korporal, mrtev; Mihelin Viljem; Miklavčič Anton, pešec; Mikložič Avgust, pešec; Mikolič Janez, pešec; Milharčič Karol, pešec; Milotič J., pešec; Mirnik Mihael, pešec; Mirt Janez, pešec; Mozetič Jožef, pešec; Mozetič Alojzij, pešec; Mravljak Božidar, pešec, mrtev; Mušič Franc, titularni frajtar;
 Naberger Janez, pešec; Novak Franc, pešec, 2. stotnija; Novak Franc, pešec, 4. stotnija, mrtev; Novak Henrik, pešec, mrtev; Novak Janez, pešec;
 Obresnik Janez, pešec, mrtev; Ocvirk Jakob, korporal, mrtev; Ogrizek Stefan, pešec; Olup Franc, pešec; Oprešnik J., pešec; Ornik Franc, pešec, mrtev; Ožek Franc, pešec;
 Pajduh Jožef, pešec; Panič Franc, titularni narednik; Petrovič Janez, frajtar; Pikel Franc, pešec, mrtev; Pistan Peter, pešec; Planinc Janez, pešec; Planinc Ciril, pešec; Planinc Leopold, pešec, mrtev; Pliberšek Jakob, pešec; Podbršek Janez, pešec; Podlesnik Franc II, pešec; Podstenšek Anton, pešec; Pohle Franc, pešec, mrtev; Polak Mihael, pešec; Paulič Janez, pešec, mrtev; Paulin Jožef, pešec; Persolja Mihael, pešec; Pernel Jožef, pešec; Poročnik Janez, pešec; Potočnik Matija, frajtar; Požun Anton, korporal; Pržan Martin, pešec, mrtev; Pregelj Franc, četovodja; Prejuha B., pešec, mrtev; Blaž Premro, pešec; Preželj Franc, pešec; Pristovnik Janez, pešec; Pušnik Anton, pešec; Putjana Anton, pešec, mrtev; Putrih Jožef, pešec;
 Rajgl Janez, pešec; Ransky Franc, pešec; Reich Karol, pešec, mrtev; Reich Karol I, pešec; Remšak Matija, pešec; Renar Leopold, pešec; Robnik Andrej, pešec; Robnik Vinko, pešec; Rotenhäuser Anton, pešec; Rožanc Jakob, pešec; Rozman Anton, četovodja; Rozman Franc I, pešec; Rozman Franc, pešec, mrtev; Ručna Franc, pešec; Ruprecht Vinko, pešec, mrtev; Sabec Jakob, pešec; Sandor L., pešec; Sankovič Matevž, pešec; Savli Janez, pešec; Scharner Jožef, pešec; Schlosser J., pešec; Schrott Avgust, pešec, mrtev; Schwab Ferdinand, pešec; Schwarz Marko, pešec; Sega Matija, pešec; Selez Rudolf, pešec; Selič Janez, pešec; Senegačnik Avgust, pešec, mrtev; Senica Jožef, pešec; Seničar Martin, frajtar; Šerbeo Avgust, pešec; Setenc Jožef, pešec; Sevka Gregor, pešec; Sitar Franc, pešec, mrtev; Skaber Anton, pešec; Skorjanc Anton, pešec; F. Smodiš, pešec, mrtev; Snaveršnik Jožef, pešec, mrtev; Sojč Jožef, pešec, mrtev; Sokolič Anton, pešec; Sotovšek Franc, pešec; Span Jožef, pešec, mrtev; Speglič Jakob, frajtar, mrtev; Spešič Jožef, korporal; Stajanko Janez, pešec; Stebih Janez, četovodja; Steharnik Franc, četovodja, mrtev; Stele Jakob, korporal; Stepčič Anton, pešec; Sterdišnik Peter, korporal, mrtev; Sterdinka Janez, pešec, mrtev; Strafeda Ozbalk, pešec; Struel Jožef, pešec; Superina Mihael, pešec; Sušl Janez, pešec; Karol Schuler, korporal;
 Temelj Gašpar, narednik; Teršek Janez, pešec, mrtev; Timovšek Ferdinand, pešec; Tomarič Karol, pešec; Toplak K., pešec; Toplovec Franc, pešec, mrtev; Trstenjak Franc, pešec; Troha Ernest, pešec; Turk Mihael, pešec, mrtev; Ukmar Jožef, pešec; Uplaznik Janez, pešec; Uršič Jožef, pešec, mrtev;
 Valentin Franc, pešec; Valentin Jakob, pešec; Vanovšek Janez, pešec; Vatič Peter, četovodja; Vavovec Janez, pešec; Jožef Verbančič, pešec, mrtev; Verhovnik Karol, pešec; Versenjak Janez, pešec; Verhačnik Franc II, pešec; Vogrin Janez, frajtar; Vidmar Alojzij, pešec; Vidovič Janez, pešec; Vimpolšek Janez, pešec; Vimpolšek Jožef, pešec, mrtev; Vodišek Martin, pešec; Volčajnšek Anton, pešec; Vranič Jakob, korporal;
 Wachter Alojzij, pešec, mrtev; Waschel Karol, pešec, mrtev; Weissbacher Franc, korporal;
 Zaberložnik Mihael, pešec; Zabota Marko, pešec; Franc Zabršček, pešec; Zajc Jurij, pešec; Zalokar Dominik, frajtar, mrtev; Zebec Alojzij, pešec; Zemljak Alojzij, frajtar; Zemljak Janez, pešec;
 Žibert Jožef, pešec; Znidarič Franc, pešec, mrtev; Zohar Engelbert, pešec; Zupanc Mihael, pešec;

* „Sv. Križev pot za vojni čas.“ Ta knjižica se zopet dobiva v Cirilovi tiskarni v Mariboru. 100 komadov stane s poštno vred 7 K 50 v, 50 komadov 4 K, 25 komadov 2 K, 10 komadov 90 v. Denar naj se pošlje naprej ali pa v znamkah.

* Molitve za mir, ki se po zapovedi sv. Očeta, oziroma prečastitega kn.-sk. ordinarijata, naj opravljajo letos posebno pri majniški pobožnosti, oziroma tudi pozneje, dokler se bo trajala sedanja vojska, se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru na jako priročnih listekih. Stane pa 100 komadov s poštno vred 60 v. Denar se pošlje najbolje naprej.
 * Sv. Oče Benedikt XV. V slovenskem jeziku smo dozdaj pogrešali življenjepis novega papeža, čeprav so po njem vpraševali verniki in osobito kateheti za uporabo v šoli. Sedaj je v tiskarni sv. Cirila v Mariboru izšel precej obširen življenjepis sv. Očeta Benedikta XV., katerega je priredilo za slovensko ljudstvo uredništvo „Slovenskega Gospodarja.“ Da se lahko knjižica zelo razširi, določila se ji je prav nizka cena 10 v za komad, koji znesek se blagovolji vposlati v poštnih znamkah. Življenjepis je pisan zelo mikavno in bo vsakega zadovoljil. Segajte po njem!
 * „Mala Lenčica od Svetega Boga.“ Ponaš iz „Cvetja“, oktav, 93 strani, 50 v, po pošti 55 v. Mala Lenčica, pobožni otrok na Irskem, je že v petem letu svoje starosti šla k prvem sv. obhajilu in sicer dne 6. decembra 1907. Potem je kratko časa pogosto prejemala presv. Rešnje Telo in umrla dne 2. febr. 1908. Prelep zgled je za večkratno sv. obhajilo. Knjižica se priporoča kot primeren spominke prvoochajancem in pridnim otrokom sploh. Dobiva se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.
 * „Varčna kuharica.“ Zbirka navodil za pripravo tečnih in okusnih jedil s skromnimi sredstvi. Za slabe in dobre čase sestavila v vojnem letu 1915 N. R. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Izredno nizka cena za to 224 strani obsegajočo knjižico znaša samo K 1.20, v platno vezana K 1.80, po pošti 20 vin. več. Kakor pove že naslov, ne bo služila knjižica samo ob času draginje in pomanjkanja živil, katero je prinesla s seboj svetovna vojska, temveč bo ostala vsaki gospodinjji nenadomestljiva svetovalka za poznejše dobre čase, katere nam Bog dodeli! Zeleni je, da bi si to knjižico nabavila vsaka gospodinja, ki je ali pa želi postati varčna in hoče nekaj pripomočkov k blagostanju svoje družine, pa tudi celega naroda; zelo nizka cena bo tudi velike pripomogla, da se knjižica hitro razširi. Knjižica se naroča v Cirilovi tiskarni v Mariboru.
 * P. n. župane opozarjamo, da se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru: Prošnje za devoljenje klanja, oziroma prodaje govodi in prasič, kakor tudi Potrdila o podelitvi dovoljenja za klanja telet.

URE
 Točna postrežba

 Velika zaloga ur, dragocinskih, srebrnatih in optičnih ur po vsaki ceni.
 Tudi na obroke. - Ilustr. cenik zastojn. - Gramofoni 20-200 K
 Niklasta remon-ura K 8-60
 Pristna srebrna ura K 7-
 Original omega ura K 24-
 Kuhinjska ura K 10-
 Budilka niklasta K 8-
 Poročni prstani K 2-
 Srebrne verižice K 2-
 Večletno jamstvo.
Nasl. Dietfinger
Theod. Fehrenbach
 urar in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 26
 Kupujem zlatino in srebro.

Sedlarska obrt
 v večjem kraju na Sp. Štajerskem, dobro upejljana, se radi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji odda. Vpraša se v upravnistvu »Straže«.

Lepo posestvo
 s sadonosnikom in njivami blizu Maribora se zavoljo bolezni prodaja po nizki ceni. Vpraša se pri Jožefu Senekar, posestniku v Krčevini štev. 43 pri Mariboru.

Kovaški pomočnik
 ki zna tudi konje podkovati, se sprejme pri kovaškem mojstru Laminger, Maribor, Burggasse.

Kupi se posestvo
 v vrednosti 15.000 K. Pogoji: prijazna lega, blizu večjega kraja, železnice in cerkve, nekaj gozda, polja in travnikov, vsaj za 2 do 3 glave živine. Ponudbe s ceno in opisom sprejema pisarna »Slovenske Straže« v Ljubljani. 507

Zidarji
 za betonska dela in za obmetavo zidovja pri Šternalu se takoj sprejmejo. Vpraša se naj pri stambenem mojstru Juliju Glaser, Mellinshof, Maribor.

Kupujem
 seno, slamo, fižol, češplje in sploh vse poljske pridelke po najvišjih cenah
Ant. Birkmaier
 Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)
Ure! Ure!
 V veliki izbiri in po nizkih cenah.
 Srebrne ure za fante od 7 K
 Srebrne ure damske od 8 K
 Srebrne verižice od K 2-40
 Sreb. verižice damske K 3-60
 Zlate damske ure od 26 K
 Za vsako uro se jamčil
 Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne
 Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.
Franjo Bureš Maribor
 urar, zlatomer in očalar,
 Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezni nego jo zdraviti.
2. Oseba s kroničnim kašerom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znafno olehča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Prva in največja delavnica za cerkvena dela na slovenskem jugu

K. Tratnik

špecialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečastiti duhovščini za naročila vsakovrstnih monštranc, keljih, lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posebrim v ognju. — Za vsako delo jamčim. — Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Slovenska županstva — ne prezrite po ziva „Slovenske Straže“ za loterijo v korist ubogim slovenskim otrokom, invalidom in udovam padlih junakov!

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbera dopisnic **XX** po raznih cenah. **XX** Za gostilničarje: Papirnatu servijete vsled novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

ČEVLJE

za moške, ženske in otroke, kakor tudi usnjate gamašne in galošne najboljše kakovosti prodaja doma in razpošilja po najnižjih cenah veletrgovina

R. Stermecki v Celju št. 300

— Pišite po cenik. —

Velika svota denarja se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. — Brezplačna pojasnila pošilja: Srečkovno zastopstvo 14, Ljubljana.

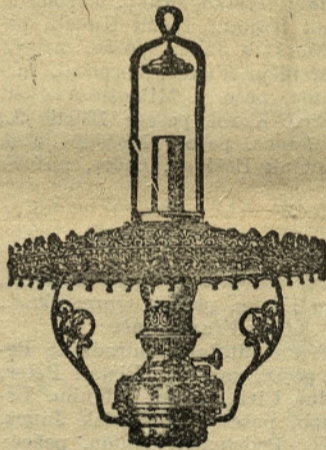
Pozor kmetovalci!

Preskrbite si pravočasno, posebno sedaj v vojskinem času, jamčena, zanesljiva in kaljiva semena, n. pr.: domačo, nemško (Lucerna), kamnito deteljo, travo, peso rumeno in rudečo, sploh vsa poljska, kakor tudi vrtna in cvetlična semena od znane in odlikovane trdke Mauthner, ki se dobivajo pri domači trdki

I. RAVNIKAR :: CELJE

Trgovina s špicerijskim blagom, z barvami in deželnimi pridelki ter zaloga vseh vrst mineralnih vod.

Solidna in točna postrežba.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za odobe. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah. Najsolidnejša in točna postrežba.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. z. i. n. s.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 $\frac{1}{2}$ %, proti trimesečni odpovedi po 4 $\frac{1}{2}$ %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo sploh po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo in poročstvo po 5 $\frac{1}{2}$ %, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izveniši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 $\frac{1}{2}$ %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.